

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 19 (6928)

• Trešdiena, 1999. gada 10. marts

• Cena Ls 0,22

Pirmo reizi rajonā — «Mis Tīne un Misteris Tīnis '99»

● Preiļu rajonam pirmo reizi ir arī savi mis un misteris tīni. «Mis Tīne '99» — Liēna Vanaga un «Misteris Tīnis '99» — Aleksandrs Čerņavskis.

Līvānu bērnu un jauniešu centra organizētajā konkursā «Mis Tīne un Misteris Tīnis '99», kas pagājušajā sestdienā notika Līvānu kultūras namā, par uzvarētājiem atzīti Liēna Vanaga no Rožupes pamatskolas un Aleksandrs Čerņavskis no Preiļu 1. pamatskolas (konkursam sagatavoja Preiļu bērnu un jauniešu centrs).

Konkursa pirmā kārtā februārī notika Preiļos, un no vairāk nekā 60 dalībniekiem — 12 līdz 16 gadus veciem pusaudžiem — vērtēšanas komisija izvēlējās 11 zēnus un 11 meitenes konkursa finālam. Kā uzsvēra Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne, šis nebija konkurss, kurā vērtē pēc auguma parametriem vai citiem skaistuma kritērijiem. Konkursa mērķis bija veicināt pusaudžu pašizpausmes un pašapliecināšanas iespējas, atrast un izcelt jaunus talantus, veicināt pusaudžu vēlēšanos ar kaut ko nodarboties, izprast un attīstīt savas iekšējās spējas.

Līvānu kultūras nams pulcēja daudz skatītāju, un konkursa fināls patiešām bi-

ja izdevies, vizuāli skaists. Pusaudžiem sevi bija jāatklāj vairākos konkursos. Intervejā — vizītkartē jāmeklē parādīt savu intelektu, gudrību, atjautību, talantu parādē vajadzēja uzstāties ar dziesmu, dzeju, deju un tamlīdzīgi. Kā katrā līdzīgā konkursā nācās demonstrēt arī savus tērpus modeļu parādē, bet mēmajā kino — pārliecināt ar tēlotprasmi. Ekstra situācijas konkursā pusaudži gan rādīja fantāzijas grimu, gan sapņu frizūras.

Nopietna žūrijas komisija, ko vadīja Normunds Veizāns, republikas konkursa «Mis un Misteris Tīni» galvenais organizators, deju studijas vadītājs, uzvarētāja titulus piešķīra Liēnai Vanagai un Aleksandram Čerņavskim. Par «Vice Mis Tīni '99» kļuva Elīna Prikule, bet «Vice Misteris Tīnis '99» ir Andrejs Piskunovs (Preiļu bērnu un jauniešu centrs). «Mis Foto Tīnes '99» titulu ieguva Sanita Prisjagina (Jersikas psk.), viņa arī «Mis Simpatiju Tīne '99», bet «Misteris Foto Tīnis '99», arī «Misteris Disko Tīnis '99» ir Ivars Šeligovičs (Aglonas vsk.).

Konkursu vadīja «Mis Preiļi '98» Alda Urtāne un «Misteris Preiļi '98» Jānis

Auzāns.

Lai konkurss izdotos, bija nepieciešams arī sponsoru atbalsts. Lielāko ieguldījumu tā rīkošanā sniedza rajona padome, Līvānu un Preiļu pilsētu domes, Baltijas Tranzītu bankas Līvānu filiāle, individuālais uzņēmums «Asija», zemnieku saimniecība «Rūķi», akciju sabiedrība «Līvānu stikls», Latvijas Unibankas Preiļu filiāle, SIA «Līvengoft», kā arī citi.

Skatītājus izklaidēja Edmunda Veizāna deju grupa no Rīgas un studija A&K «Rekords» no Daugavpils.

Bet «Mis Tīne» un «Misteris Tīnis» kroņus no brokāta diegiem un pērlītēm darināja Līvānu bērnu un jauniešu centra pulciņa vadītāja Natālija Vuškārniece. Lentas ar goda nosaukumiem bija tapušas Vinetas Vuškārnieces un Silvas Rimkus rokās.

Konkursa gaitu iemūžināja fotosalona «Minox» īpašnieks Jānis Magdaļenoks, un pārējos fotoattēlus ar konkursa norisi «Novadnieka» lasītājiem būs iespējams redzēt nākamajā avīzes numurā.

L.Rancāne
J.Magdaļenoka foto

● Nosaukuma «Mis Elegance Tīne '99» ieguvējai Solvitai Malahovskai (Līvānu 1. vidusskola) apbalvojumu pasniedz Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne.

Latgales laikrakstiem — sava apvienība

6. martā Rēzeknē pulcējās Latgales laikrakstu redaktori. Saņāksmes mērķis — dibināt Latgales preses izdevēju apvienību (LPIA).

Desmit redaktori no laikrakstiem «Novadnieks» (Preiļi), «Vaduguns» (Balvi), «Brīvā Daugava» (Jēkabpils), «Ludzas Zeme», «Ezerzeme» (Krāslava), «Rēzeknes Vēstis», «Dinaburga» (Daugavpils), «Zemturis» (Preiļi) un žurnāliem «Kapitāl Latgali» (Daugavpils), «Katoļu Dzīve» pieņēma LPIA statūtus, ievēlēja valdi un apvienības priekšsēdētāju. Valdē divus gadus darbosies Māra Nizinska («Rēzeknes Vēstis» redaktore), Tamāra Elste («Novadnieks»), Ludmila Karlova («Dinaburga»). Apvienību vadīs Māra Nizinska, priekšsēdētājas vietniece Tamāra Elste. LPIA noteica arī uzdevumus, kurus nepieciešams risināt uzreiz pēc jaunās organizācijas reģistrēšanas. Par prioritāriem LPIA uzskata — reģionālo avižu lasītāju aizsardzība pret pasta tarifu nepamatotu paaugstināšanu, žurnālistu apmācības kopprojektus u.c.

T.Elste

Atbalstīti trīs projekti

Preiļu rajona padomes attīstības un plānošanas nodaļas speciāliste Irēna Šaitere informēja «Novadnieku», ka Reģionālā fonda konsultatīvā komisija atzinīgi novērtējusi un atbalstījusi vēl trīs projektus, ko iesnieguši Preiļu rajona uzņēmēji.

Atbalstīts Preiļu pilsētas domes iesniegtais projekts «Preiļu pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas 1. kārtā». Projekts gan saņēma tikai daļēju atbalstu, tas ir, par to daļu, kurā paredzēta centrālās katlu mājas rekonstrukcija.

Divus projektus bija iesniegusi akciju sabiedrība «Preiļu siers» — energoprojektu kā arī siera ražošanas līnijas rekonstrukcijas projektu. Reģionālā fonda konsultatīvajā komisijā šos projektus aizstāvēja 7. Saeimas deputāts Jāzeps Šņepsts, jo tos viņš izstrādāja vēl kā akciju sabiedrības vadītājs.

I.Šaitere pastāstīja, ka 11. martā Preiļos ieradīsies valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību «Reģionu attīstība» izpilddirektore Aija Bauere un programmu vadītāja Sandra Čakule. Viņas apmeklēs rajonu, lai apsekotu jau minētos trīs projektus, kā arī apmeklētu individuālos uzņēmumus «Cirkon» un «Pārslā», kuru projekti atbalstīti jau agrāk. Paredzēts, ka pēc apsekošanas ar šiem uzņēmumiem tiks slēgti konkrēti līgumi par kredītprocentu atmaksu.

L.Kirillova

Sakarā ar to, ka pēdējā laikā lasītāji uzdod daudz jautājumu, kas saistīti ar sociālo apdrošināšanu, veselības aprūpi, bezdarba problēmām,

19. martā

laikraksts «Novadnieks» kopā ar Preiļu rajona padomi organizē tikšanos ar labklājības ministru

VLADIMIRU MAKAROVU.

Uz tikšanos plkst. 16.00 rajona padomes zālē (Raiņa bulv. 19) tiek aicināti visi interesenti.

Iedzīvotāji var uzdot jautājumus arī rakstiski, atsūtot tos pa pastu uz redakciju Preiļos, Aglonas ielā 1, vai zvanot pa tālr. 21759 (norādot savu uzvārdu, personas kodu, adresi, anonīmi zvani un vēstules netiks ņemti vērā).

Atgādinām!

Laikraksts «Novadnieks», Preiļu rajona padome un lauksaimniecības departaments aicina uz tikšanos iedzīvotājus 11. martā plkst. 11.00 Aizkalnes pagastā un plkst. 14.00 Pelēču pagastā.

Nacionālās ziņas

Latvija ministru skaita ziņā varēs ierindoties līderos

Istenojot premjera Viļa Krištopana ieceri papildināt valdību ar četriem valsts ministriem, Latvija ministru skaita ziņā var ierindoties līderos. Kaimiņvalstīs un vairākās rietumvalstīs valdībās nav vairāk par 20 ministriem. Latvijas Ministru kabinets iecerējis darboties 21 cilvēka sastāvā. Kaimiņos Lietuvā bez premjera ir 14 ministri, Igaunijā bez premjera ir 11 ministri un divi ministri bez portfeļa. Vācijā valdībā strādā 15 ministri un viens valsts ministrs, ASV ir tikai 14 ministri.

Paaugstinātie tarifi paliek spēkā

Telekomunikāciju tarifu padome, neraugoties uz plašo sabiedrības neapmierinātību, satiksmes ministra Anatolija Gorbunova kritiskajam norādēm un Saeimas deputātu interesi, trešdien tomēr nolēma nemainīt savu lēmumu, un iepriekš apstiprinātie Lattelekom tarifi stāsies spēkā. No 1. aprīļa telefona abonēšanas maksa iedzīvotājiem — Ls 3,54 (ar PVN). Vietējo sarunu tarifs — 2 santīmi par minūti (ar PVN). Maksa par sarunām ar mobilo telefonu — 22 santīmi (ar PVN). Ieviesta maksa par savienojumu — 1 santīms, maksa par savienojumu no taksafona — 2 santīmi.

Valdībai 100 dienas

5. martā apritēja Viļa Krištopana vadītās valdības 100 dienas. Par šajā laikā paveikto premjers 4. martā atskaitījās Saeimā. Kā ziņo «Diena», pat pozīcijas frakcijas pārstāvjiem pēc šī ziņojuma noklausīšanās bija grūti nosaukt valdības paveiktos labos darbus, un daudzi norādīja, ka valdības noturēšanās vien jau ir sasniegums. Valdības deklarācijā bija minēts tikai viens konkrēts pasākums, kura izpildes termiņš bija pirmo simts dienu laikā, un arī šis vienīgais konkrētais darbs nav izpildīts, t. i. līdz 1999. gada 1. janvārim iesniegt Saeimā Kriminālprocesa likumprojektu. Šis likumprojekts patlaban atrodas tikai saskaņošanas ar ministriem stadijā. Vairākus pasākumus valdība bija iecerējusi veikt, pieņemot 1999. gada budžetu — finansēt 5 - 6 gadu vecu bērnu obligātu sagatavošanu skolai, piešķirt finansējumu Latvijas līdzdalībai ES 5. ietvara programmā, nepieļaut finanšu deficītu, palielināt finansējumu Autoceļu fondam, paredzēt līdzekļus zemes iemērišanai un nostiprināšanai zemesgrāmatā. Taču reāli izpildīta ir tikai daļa šo nosacījumu, piemēram, sākotnēji valdība nepiešķīra līdzekļus ES 5. ietvara programmā, un vēlāk tos nācās atrast Izglītības un zinātnes ministrijas budžetā. Valsts pamatbudžetā nav pieļauts finanšu deficīts (tāds ir speciālajos budžetos), taču ir ļoti liels fiskālais deficīts, kas sasniedzis ES noteikto pieļaujamo fiskālā deficīta robežu. Finansējums Autoceļu fondam reāli ir nevis palielināts, bet samazināts, jo noteikts, ka fonds daļu naudas no pamatbudžeta saņems nevis kā atskaitījumus (kā tas bija līdz šim), bet gan kā aizdevumu, kas pēc tam būs jāatmaksā.

Simt dienas, pēc Tautas partijas līdera Andra Šķēles domām, parādījušas, ka pretrunas valdībā tikai pastiprinās. «Simt dienas nav iedevušas to, ko tauta visvairāk gaidīja — cerības par stabilu ilgtermiņa valdību. Premjera runa bija virspusēja, nedaudz padomiskā garā, piesaucot Guntara Krasta valdības nopelnus, piemēram, par kredītreitingu,» teica A. Šķēle. Arī viņa partijas biedrs Jāzeps Šņepsts no mūsu rajona norādīja, ka neesot korekta premjera norāde, ka ir panākta Eiropas Komisijas lēmuma pieņemšana par a/s «Preiļu siera» iekļaušanu uzņēmumu sarakstā, kam ir tiesības eksportēt savu produkciju uz ES. J. Šņepsts atgādināja, ka tas noticis jau 20. oktobrī G. Krasta valdības laikā. V. Krištopana valdību apstiprināja tikai 26. novembrī.

Deputāti dosies brīvdienās

Ziemas sesiju Saeima nolēma slēgt 23. martā. No Lieldienu brīvdienām deputāti atgriezīsies 12. aprīlī, kas sāksies Saeimas pavasara sesija.

Aiztur par nelikumīgām medībām

Kā ziņo «Neatkarīgā Rīta Avīze», februāra nogalē ceļā Ēdole — Kuldīga par nelikumīgām medībām aizturētas un paskaidrojumu sniegtai Kuldīgas policijā nogādātas trīs personas — Kuldīgas rajona «Pilskalne» mednieku kolektīva vadītājs Meinards Mētelis, valsts Mežu dienesta medību jautājumu speciālists Roberts Naglis un bijušais 6. Saeimas priekšsēdētājs Alfrēds Čepānis. Malumedniekus atklājis Padūres mežniecības mežsargs Aivars Bērziņš. Par notikušo sastādīts protokols, kas nosūtīts Valsts mežu un medību inspekcijai. Malumedniekiem draud vai nu medību atļaujas atņemšana, vai administratīvais sods.

Pensiju pieaugums būs neliels

Šogad pensiju indeksācija notiks stingri atbilstoši inflācijas pieaugumam un ne santīmu vairāk, paziņoja labklājības ministrs Vladimirs Makarovs. Prognozējamais inflācijas līmenis ir mazs, aptuveni 3,5%, tāpēc nav paredzams ievērojams pensiju pieaugums. «Ja ieņēmumi sociālajā budžetā būtu pildījušies atbilstoši Labklājības ministrijas prognozēm, tad mēs varētu ātrāk sākt realizēt pensiju paaugstināšanu atbilstoši cenu un algu indeksam,» uzsvēra ministrs.

Pēc likuma pensijas indeksē divas reizes gadā — 1. maijā un 1. novembrī. 1998. gadā inflācijas līmenis bija 2,8%. Pagājušā gada novembrī pensijas paaugstināja vidēji par 1,80 latiem.

16. marts varētu nebūt atceres diena

Valsts prezidents Guntis Ulmanis pieļauj, ka nākamgad 16. martu vairs neatzīmēs kā Latviešu karavīru atceres dienu. Viņaprāt, gan Saeima, gan viņš pats ir pieļāvis kļūdu, nosakot šo datumu par atceres dienu, tāpēc tā ar godu ir jālabo.

Intervijā Latvijas Radio G. Ulmanis atzina, ka 16. marta noteikšana par atceres dienu ir «šķelšanas māksla, kas izdevusies iepriekšējam parlamentam». Viņš atzina arī, ka «tā ir mūsu skola un tās ir mūsu kļūdas, un, pieņemot 16. martu par atzīmējamo dienu, tā bija kļūda — tā bija mana kļūda, un tā bija parlamenta kļūda.»

Šogad G. Ulmanis aicināja pavadīt 16. martu tāpat kā katru darba dienu, nedodot Latvijas nelabvēļiem vai cilvēkiem, kas neizprot situāciju, iespēju ciniski pasmieties.

Pieciem latiem — sešu gadu jubileja

Pirms sešiem gadiem — 1993. gada 5. martā — Latvijas Banka (LB) sāka piecu latu naudaszīmes emisiju, nosakot, ka tās vērtība atbilst 1000 Latvijas rubļiem, ziņo BNS. Tā kā šīs naudaszīmes tiek lietotas visvairāk un līdz ar to arī visātrāk nolietojas, 1997. gada 26. martā LB laida apgrozībā jauna parauga piecu latu naudaszīmes, kurās tika uzlabotas drošības pazīmes. Apgrozībā ir abu laidieņu pieci latnieki. 1999. gada 1. janvārī apgrozībā kopumā bija 375,1 miljons latu skaidras naudas, no kuriem 353,5 miljoni latu jeb 94% bija papīra naudaszīmes. No visu papīra naudaszīmju kopuma šī gada sākumā piecu latu banknotes veidoja 13%.

Ziņas sagatavoja T. Elste

Atgriezoties pie publicēta

Cik garš, tik plats

Ar lielu interesi izlasīju V. Ivanova viedokli par to, kāpēc vienā pilsētas daļā iedzīvotāji par siltumu maksā vairāk nekā patērē. Diemžēl tā vietā, lai atbildētu uz konkrētiem jautājumiem, domes priekšsēdētājs ar lielu entuziasmu ieslēgts polemikā ar mani, tādējādi vēlreiz pierādot, ka viņš neorientējas Preiļu pilsētas problēmās, kas skar apkuri.

Ļoti cienījamais Ivanova kungs, jūs esat saņēmis konkrētu cilvēku iesniegumus, tāpēc nerunāsim par namiem un vidējiem skaitļiem, bet gan par konkrētām lietām. Lai lasītājiem būtu skaidrs jūsu kompetences līmenis, es lūzdu nopublicēt ierakstu par komunālajiem maksājumiem Dau-gavpils ielā 72, dz. 28.

Kā redzams, tad janvārī par apkuri noteikta maksa Ls 30,64. Ja jūs neprotat izrēķināt, tad palūdziet sekretāri, lai viņa šo summu izdala ar dzīvokļa platību 54,7 m², un tiks iegūti 56 santīmi par 1 m². Atšķirība no jūsu minētajiem 43 santīmiem ir visai būtiska.

Būdam Preiļu domes deputāts, 1997. gada 10. septembrī es balsoju par lēmumu, ko jūs minat, un arī šodien es balsotu tāpat. Problēma ir citur — mēs dažādi saprotam reāli patērēto siltuma daudzumu. Manā skatījumā, tas ir siltuma daudzums, ko fiksē skaitītājs attiecīgajā dzīvoklī, iedzīvotājiem papildus sedzot 8% zudumus jeb 0,02 latu par 1 m². Savukārt jūsu izpratnē tas ir kopējais siltuma daudzums, ko fiksējis centrālais skaitītājs visam dzīvojamam masīvam (ar visiem zudumiem, kādi ir iekšējos trašu tīklos), papildus ņemot 8% zudumus jeb 0,02 latu par 1 m².

Vēlreiz atgādinu, ka centrālais skaitītājs ir domāts savstarpējiem norēķiniem pilsētas domei (LIETOTĀJAM) ar a/s «Preiļu siera» (RAŽOTĀJUMU). Skaitītājs ir uzlikts uz padeves kolektora un aiz tā seko iekšējie trašu posmi ar visiem zudumiem. Ja šajās komunikācijās, kas ir jūsu īpašums un par kurām jūs atbildat, zūd vairāk nekā 8% (šo daudzumu apmaksā iedzīvotāji), starpību nav jāmaksā iedzīvotājiem, bet gan

domei. Kā gan citādi var jūs piespiest sakārtot šos tīklus, lai zudumi tur nebūtu lielāki par 8%.

Es gribētu arī lūgt jūs komentēt minēto teikumu: «Realizētais siltuma daudzums pilsētā, salīdzinot ar iepriekšējo sezonu, ir vairākkārt pieaudzis», iepazīstinot iedzīvotājus ar Dalkas kunga vadītā uzņēmuma saražotā siltuma apjomu Gcal vai MWh, salīdzinoši par diviem gadiem. Nešauboties varu teikt: ja šī teikuma autors esat jūs un ja vārdu «vairākkārt» mēs saprotam vienādi, tad jūsu kompetence siltuma ražošanas un pievadīšanas jautājumos pēc 10 ballu sistēmas līdzinās 0.

Izlasot, ka es, kā Saeimas deputāts, klaji deklarēju negatīvas aktivitātes pret pilsētas domi, lūzdu tās precīzi nosaukt. Bet varbūt kārtējo reizi jums ir atšķirīgi viedokļi un jūs negatīvajās aktivitātes ieskaitāt to,

♦ ka esmu nominēts par «Gada cilvēku '98» Preiļu rajonā;

♦ 1998. gadā manis vadītais uzņēmums vidēji nodrošināja 265 darba vietas;

♦ a/s «Preiļu siera» ir lielākais nodokļu maksātājs Preiļu budžetā;

♦ uzņēmums prot saražot divreiz lētāku siltumu nekā pašvaldības uzņēmums.

Šādu uzskaitījumu es varētu turpināt, jo man ir labi padarīti darbi, kas ir cilvēku atzīti un ar valsts mēroga nozīmi. Ja jūs to uzskatāt par negatīvajām aktivitātēm, tad man jūs vienkāšī žēl.

Attiecībā uz Valsts kontroli, kas strādā Preiļos. Lūzdu, Ivanova kungs, palasiet 3. marta laikraksta «Novadnieks» 1. lappusi, lai šajā jautājumā jums rastos saturīgs priekšstats, uz kāda likuma pamata šī kontrolējošā iestāde darbojas.

Visbeidzot, kā Saeimas deputāts, ļoti gribētu dzirdēt, ko jums ir izdarījis I. Meluškāna kungs un kā izpaužas viņa pašreklāma. Man svarīgi to zināt, jo, noliekot deputāta mandātu Preiļu pilsētas domē, manā vietā nāca tieši viņš.

Patiesā cienā,

Jāzeps Šņepsts,
7. Saeimas deputāts

Maksu saņem: PU "Saimnieks"				
Maksātājs: V. Kublicka				
DAUGAVPILS 72, dz. 28				
Maksa par: 1999. gada februāris (02.99)				
Rēķ. datums: 31.01.99				
Apmaksai: 46.16 Ls				
	Rēķināts	Parāda	Pārreķins	Kopā
Apkure	01_30.64	0.00	0.00	30.64
Atkritumi	0.72	0.72	0.00	1.44
Aukstais ūdens	4.20	4.20	0.00	8.40
Apsaimniekošana	2.84	2.84	0.00	5.68
.....				
KOPĀ	38.40	7.76	0.00	46.16
Maksāt līdz mēneša beigām				

Vēl viena cerība, ka kultūras nams Preiļos būs

Pateicoties savienības «Latvijas ceļš» deputāta 7. Saeimā Pētera Keiņa pūlēm, radusies vēl viena cerība, ka Preiļu kultūras nama ieilgusi atjaunošana tomēr varētu kustēties uz priekšu, 4. martā notikušajā sēdē deputātus informēja Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs.

Viņš teica, ka no valsts līdzekļiem kultūras nama atjaunošanai tika piešķirti 20 tūkstoši latu. Lai gan pilnīgi celtnes rekonstrukcijas pabeigšanai vajadzīgi gandrīz 100 tūkstoši latu, iedalītā summa ļaus darbus izdarīt tiktāl, ka kultūras nama zāle būs sakārtota tā, lai tur varētu norisināties pasākumi. Pārējos rekonstrukcijas darbus nāksies atlikt uz vēlāku laiku.

Aprīlī sāksies celtniecības darbi Preiļu 1. pamatskolā

95 tūkstoši latu no valsts līdzekļiem šogad piešķirti Preiļu 1. pamatskolas sporta

zāles celtniecības turpināšanai. Ar 30 tūkstošiem latu celtniecībā jāpievieno pilsētas domei, informēja Preiļu domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs.

Tuvāko nedēļu laikā komisijai jāizvērtē, kādi ir steidzamākie darbi un kādā secībā tiem jānotiek, lai pēc tam valdībā varētu iesniegt nepieciešamo līdzekļu sadalījumu laikam no aprīļa līdz septembrim. Paredzams, ka rudenī, kad līdzekļi būs apgūti, 1. pamatskolas sporta zāle būs tiktāl gatava, lai bērni tur varētu skriet un vingrot.

Domes deputāts un paju sabiedrības «Preiļu SCO» priekšsēdētājs Vladimirs Haritonovs atzina, ka sporta zālē vēl esot ļoti daudz darba, lai varētu droši solīt, ka mācību gada sākumā bērni tur varēs sportot. Sauso zāgmateriālu vien vajadzēsot apmēram 120 kubikmetru. Daudz laika aizņemšot arī ventilācijas, elektroinstalācijas ierīkošana, santehnikas uzstādīšana, grīdas uzlikšana.

Lai pilnībā pabeigtu Preiļu 1. pamatskolas sporta zāli, nepieciešams divtik vairāk līdzekļu nekā varēs apgūt šogad. Lielākā daļa naudas nepieciešama ēkas siltināšanai.

L. Kirillova

Vārkavas pagasta padome uzsākusi teritorijas attīstības plānojuma izstrādi

Pamatojoties uz Vārkavas pagasta padomes 1999. gada 25. februāra lēmumu nr. 2/2, Vārkavas pagasta padome uzsākusi teritorijas attīstības plānojuma izstrādi.

Pagasta attīstības mērķis ir nodrošināt iedzīvotājus ar atbilstošu dzīves un darba apstākļiem drošā un veselīgā dzīves vidē, veicināt pagasta attīstību saskaņā ar potenciālajām iespējām, pieejamajiem resursiem, maksimāli saglabājot dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, nodrošināt ilgspejīgu un līdzsvarotu attīstību.

Sabiedriskās domas apzināšana tiks veikta, izmantojot rakstiskus priekšlikumus, aptaujas, sarunas zemnieku tikšanās laikā ar rajona padomes un lauksaimniecības departamenta pārstāvjiem 23. martā plkst. 14.00 pagasta padomes telpās.

Pagasta teritorijas attīstības plānojums būs vispārīga rakstura dokuments, kas

tiek izstrādāts uz sistematizētas informācijas pamata, saturēs vispārējus pagasta nākotnes metus un attīstības mērķus, būs pamats saskaņotai lēmumu pieņemšanai. Plānojuma izstrādē tiks iesaistīti pagasta speciālisti, uzņēmēji, dažādu interešu grupu pārstāvji. Vārkavas pagasta padome veiks iedzīvotāju aptauju, kuras mērķis ir uzzināt ikviena cilvēka viedokli par svarīgākajiem sociālekonomiskajiem jautājumiem. Gūstot priekšstatu par kopējo ainu pagastā, iespējams iegūt analīzi, kas ļautu izvērtēt stāvokli tajā un novērst nepilnības. Tas būtu sākums pakāpeniskai pagasta attīstībai. Jo plašāks tiks pārstāvēti dažādu grupu viedokļi un iedzīvotāji aktīvāk iesaistīsies anketēšanā, sniedzot objektīvas atbildes, jo attīstības plānojums būs dzīvotspējīgāks un atbilstošāks vietējai situācijai.

Lai pagasta iedzīvotājiem rastos pilnīgāks priekšstats par to, ko sevi ietver attīstības plānojums, uzskaitīšu tā galvenās sastāvdaļas. Pirmkārt, tiks dots pašrei-

zējās situācijas raksturojums, kurš aptver teritoriju, iedzīvotājus, sociālo struktūru, izglītību un kultūru, zemes īpašumus, to izmantošanas struktūru, saimniecisko stāvokli, infrastruktūru, dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, kā arī vides stāvokli. Otrkārt, tiks analizētas pagasta attīstības problēmas un trūkumi, izvērtētas pagasta stiprās puses un iespējas. Visbeidzot pagasta perspektīvajā attīstībā tiks iezīmēti pagasta attīstības galvenie mērķi un prioritātes dažādās dzīves jomās, kā arī galvenie attīstības uzdevumi tuvākajam laikam sociālajā attīstībā, saimnieciskajā attīstībā un vides pilnveidošanā.

Valsts institūcijas un uzņēmumi sadarbojas ar pašvaldībām teritoriju plānošanas jomā. Tāpēc pašvaldībai ekoloģisko uzdevumu, kurā teritorijas plānojuma izstrādāšanai izvirzāmas prasības no vides aizsardzības viedokļa, sniegs reģionālā vides pārvalde. Nosacījumus teritorijas plānojuma izstrādāšanai dos šādas

valsts iestādes: CSDD, Autoceļu direkcija, Nacionālā vides veselības centra vietējā struktūrvienība, Valsts zemes dienesta nodaļa, IM Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta nodaļa u.c.

Pagājušajā nedēļā tika noslēgts sadarbības līgums starp Vārkavas pagasta padomi un Valsts zemes dienesta Preiļu nodaļu par informācijas apmaiņu, kas ir galvenais attīstības plānošana.

Pagastā jau strādājam ar iedzīvotāju uzskaites programmu, VZD bilances programmu un tuvākajā laikā sāksim strādāt ar *Imagineer* programmu, kura sevī ietvers pagasta teritorijas grafisko attēlojumu.

Vārkavas pagasta teritorijas attīstības plānojums tiks izstrādāts, to saskaņojot ar Preiļu rajona padomes plānošanas un attīstības nodaļu, kura koordinēs šo darbu Vārkavas pagastā.

Aija Bitinas,
Attīstības un plānošanas darbu vadītāja

Preiļu pilsētas domē

4. martā notika Preiļu pilsētas domes kārtējā sēde.

Par domes finanšu komitejas pilnvarām

Preiļu domes deputāti papildināja pagājušā gada 11. februārī pieņemto lēmumu par to, ka finanšu komiteja ir pilnvarota izskatīt jautājumus un pieņemt lēmumus par neapdzīvojamo telpu nomas līgumu un zemes nomas līgumu slēgšanu, kā arī ir tiesīga apstiprināt aktus par objektu nodošanu ekspluatācijā.

Tagadējie papildinājumi paredz, ka Preiļu domes finanšu komiteja varēs izsniegt individuāla darba veikšanas atļaujas, kā arī dot savu piekrišanu tirdzniecībai ar alkoholiskajiem dzērieniem.

Par nepaklausīgajiem pašvaldību uzņēmumu vadītājiem

Sēdē deputāti izskatīja arī domes izpilddirektora Vilhelma Velecka iesniegumu. Tajā bija runa par to, ka pašvaldības uzņēmumu «Atvars» un «Saimnieks» direktori noteiktajā laikā nebija iesnieguši pieprasīto informāciju.

Saskaņā ar domes lēmumu darba grupai, kura apkopoja informāciju jautājuma par pilsētas pašvaldības uzņēmumu reorganizāciju izlemšanai, līdz 10. martam bija jānosaka priekšlikumi. Taču priekšlikumu sagatavošanas termiņš esot par īsu, ziņoja izpilddirektors V. Veleckis, jo laikā pieprasīto informāciju no pašvaldības uzņēmumiem esot iesniedzis tikai «Siltums». No «Saimnieka» prasītās ziņas esot saņemtas tikai 3. martā, bet no «Atvara» to ziņojuma rakstīšanas dienā vēl nebija.

Tieši tāpēc izpilddirektors lūdza disciplināri sodīt pašvaldības uzņēmumu «Atvars» un «Saimnieks» direktorus, kā arī pagarināt darba grupas priekšlikumu iesniegšanas termiņu un izmainīt arī darba grupas sastāvu.

Deputāti uzskatīja, ka tik krasus soļus spert neesot nepieciešams, tāpēc informāciju pieņēma zināšanai un nolēma, ka pašvaldības uzņēmumu apvienošana ir pamatīgāk jāizpēta un jānosaka, piemēram, pieaicinot pieredzējušus ekspertus.

Par līdzekļu piešķiršanu

72 latī tika piešķirti galda tenisa komandai, kura piedalījās Latvijas meis-

tarsacensībās Rīgā šī gada februārī, kā arī vēl 30 latus komandas ceļa izdevumiem braucienam uz kādām citām sacensībām.

12 latī tika piešķirti vieglatlētikas komandai, lai tā piedalītos Latgales novada sacensībās vieglatlētikā.

Līdzekļi 60 latu apmērā no budžeta sporta sadaļas piešķirti transporta izdevumu segšanai, kas saistīti ar pilsētas basketbola komandas piedalīšanos DA Latvijas basketbola līgas spēlēs.

Līdzekļi 65 latu apmērā tika piešķirti vīriešu basketbola komandai, kura piedalījās Dienvidaustrumlatvijas līgas finālturnīrā Jēkabpilī.

50 latī piešķirti pilsētas volejbola komandai dalības maksai par piedalīšanos Latvijas sieviešu volejbola 1. līgas 2. kārtā. Visi iepriekšminētie līdzekļi tika piešķirti no domes budžeta sporta sadaļas.

No domes budžeta kultūras pasākumu sadaļas 50 latī piešķirti slāvu kultūras biedrībai «Pavasara balles» sarīkošanai.

Vēl 30 latī piešķirti un no kultūras pasākumu sadaļas pārskaitīti Valentīna dienas pasākuma apmaksai SIA «FotoMax».

Braucienam uz zonas vokālo ansambļu skati Jēkabpils rajonā šī gada 13. martā dome piešķīra 32 latus transporta izdevumu segšanai un ziedu iegādei no budžeta kultūras pasākumu sadaļas.

Toties tika atteikts Līvānu bērnu un jauniešu centram, kurš lūdza piešķirt naudu pusaudžu konkursa «Mis Time un Misters Time '99» finālistu apbalvošanai. Balvas tikšot pasniegtas pasākuma laikā.

Līdz domes budžeta izstrādāšanai atliks jautājums par pašvaldības stipendiju piešķiršanu studentiem, kuri mācās Rēzeknes augstskolā.

Par apsaimniekošanas maksu

Pamatojoties uz LR likumu «Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju», dome noteica, ka privatizētajos dzīvokļos, kuri ņemti no dzīvojamā fonda, bet atrodas pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» bilancē esošajās mājās, apsaimniekošanas maksa būs 0,085 latī par vienu kopējās platības kvadrātmetru. Namu pārvaldes vadībai mēneša laikā jānoslēdz apsaimniekošanas līgumi ar privatizēto un no dzīvojamā fonda ņemto dzīvokļu īpašniekiem.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienu, bet par tā izpildi atbildīgs ir

domes izpilddirektors V. Veleckis.

Par cietajiem sadzīves atkritumiem

Domnieki iepazinās ar plānotajiem Austrumlatgales un Dienvidlatgales reģionālajiem cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projektiem un ar šo projektu perspektīvajām iespējām un nolēma, ka atbalstīs Preiļu pilsētas pašvaldības piedalīšanos Dienvidlatgales reģiona cieto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projekta izstrādē. Dome pilnvaroja izpilddirektoru V. Velecki pārstāvēt domes intereses šī projekta izstrādes gaitā.

Par akciju sabiedrības «Preiļu siers» dzīvojamā masīva iedzīvotāju iesniegumiem

Izskatot akciju sabiedrības «Preiļu siers» dzīvojamā masīva iedzīvotāju iesniegumus un pamatojoties uz Preiļu pilsētas domes lēmumiem «Par Preiļu pilsētas dzīvojamā fonda ēku iekšējo siltumapgādes sistēmu tehniskās apkopes kārtību» un «Par dzīvojamu telpu īres maksu pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» bilancē esošajās dzīvojamajās mājās», dome nolēma, sākot ar 1. martu, no «Preiļu siera» masīvā dzīvojamajiem iedzīvotājiem ņemēt piemaksu pie reāli patērētā siltuma daudzuma 8 procentu apmērā jeb 0,02 latī par kvadrātmetru mēnesī (par siltuma trašu apkalpošanu un zudumiem). Gatavojoties nākamajai apkures sezonai, no akciju sabiedrības «Preiļu siers» tiks pieprasīti konkrētie siltuma tarifa aprēķini.

Tiek uzskatīts, ka pašlaik nav pamata veikt pārrēķinus par apkuri akciju sabiedrības «Preiļu siers» masīva iedzīvotājiem, jo vidējais reāli patērētais siltuma daudzuma tarifs par apkures sezonas četriem mēnešiem nepārsniedz pārējiem pilsētas iedzīvotājiem apstiprināto tarifu.

Par «sociālajām» rindām

Pamatojoties uz likumu «Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamajām mājām», no šī gada 1. marta Preiļos tiek veidota rinda, kurā reģistrējamas personas, kuras ir tiesīgas irēt sociālo dzīvojamo platību.

L. Kirillova

Ekozemnieki brauks pēc «zaļajiem» sertifikātiem

10. martā Preiļu ekozemnieku biedrības biedri brauc uz Ogrī, lai jaunievedumu centrā kārtotu eksāmenu «zaļā» sertifikāta iegūšanai, «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas speciāliste un ekozemnieku darba koordinatore Irēna Šaitere.

Pašlaik rajona ekozemnieku biedrībā iestājušies 20 zemnieki, kuri uzskata, ka bioloģiskajai lauksaimniecībai ir nākotne. Paredzams, ka tie zemnieki, kuri nodarbošies ar bioloģisko lauksaimniecību, saņems subsīdijas no Eiropas Savienības.

Lai saņemtu «zaļo» sertifikātu, eksāmens ir jākārt katru gadu. Pērn sertifikāts bija piešķirts 9 zemnieku saimniecībām. Šogad to vēlas saņemt jau 15 zemnieki. Pirmo reizi kārtot eksāmenu brauks Biruta Smāne no Upmalas pagasta, Benedikta Ručevska no Rožupes pagasta, Jānis Paukste un Ruta Norkārķe no Rožkalnu pagasta. Toties rajona ekozemnieku biedrības priekšsēdētājs Jānis Gavars no Preiļu pagasta eksāmenu kārtos jau ceturto reizi. Viņam «zaļā» sertifikāta iegūšanā un izmantošanā ir vislielākā pieredze.

Kā pastāstīja I. Šaitere, eksāmenam jāiesniedz saimniecības zemes plāns un augu sēka. Zemniekiem jāatbild uz jautājumiem, kā viņi savos laukos apkaro slimības un augu kaitēkļus, ko dara, lai paaugstinātu augsnes auglību, kā tiek veidoti komposti.

Līdz šim ekozemnieki vairāk specializējās dārzu audzēšanā. Taču turpmāk zemnieki nodarbošies arī ar ārstniecības augu audzēšanu. To iecerējušas Biruta Smāne un Benedikta Ručevska, kuras savu ideju izpētījušas un pieredzi smēlušas Aizkraukles rajonā, kur zemnieki jau vairākus gadus audzē ārstniecības augus. I. Šaitere uzsvēra, ka ideja esot vērtīga, tāpēc vasarā jau lielāks pulciņš ekozemnieku došoties ekskursijā uz Aizkraukles rajonu.

Pirmajā brīdī uzjautrinoša, bet patiesībā pavisam nopietna ideja esot augsnes bagātināšana ar mikroelementiem, izmantojot liellopu ragus. Process jau vairākus gadus tiek pētīts un par labu atzīti Liepājas un Kuldīgas rajonā. Arī turp šovasar dosies Preiļu rajona ekozemnieki.

L. Kirillova

Rajona padome — rajona iedzīvotāju vērtējumam

Irēna Šaitere, Preiļu rajona padomes galvenā speciāliste:

— Katras pašvaldības uzdevums ir sekmēt uzņēmējdarbību savā teritorijā. Līdz ar to mans tiešais darbs ir saistīts ar uzņēmējiem, ar zemniekiem, ar cilvēkiem, kuri vēlas attīstīt savu uzņēmējdarbību.

Par savu uzdevumu uzskatu: informēt, iedrošināt, palīdzēt.

1997. gada 15. novembrī Preiļu rajonam tika piešķirts īpaši atbalstāmā reģiona statuss. Lielu darbu, lai rajons saņemtu statusu, ieguldīja nodaļa, kurā strādāju. 1998. gadā turpināju darbu pie tā, lai rajona uzņēmēji varētu izmantot iespējas, ko dod Reģionālais fonds.

Varētu teikt tā, ka savā darbā izgāju vairākus posmus. Pirmais. Sakarā ar to, ka projektu rakstīšana lielākai daļai ir sveša lieta, organizēju apmācības gan pilsētās, gan pagastos par projektu sastādīšanu. Otrais. Tikos ar zemniekiem un uzņēmējiem. Konsultēju viņus par iespējām saņemt atbalstu. Vienu otru vajadzēja iedrošināt. Kādam citam palīdzēt uzrakstīt projektu. Katrā ziņā tie zemnieki un uzņēmēji, kuri ir iesnieguši projektus Ekonomikas ministrijā, ir ielūkojušies savā uzņēmējdarbībā vairākus gadus uz priekšu: salikuši visu laikā, ne tikai sapņos. Tā ir virzība, tā ir attīstība, kad tiek radītas jaunas darba vietas, kad tiek piesaistīti līdzekļi. Līdz šim ir sagatavoti un iesniegti 47 projekti, no tiem izskatīti un atbalstīti 31 projekti.

Daži projekti tika atgrieztīti bez izskatīšanas, jo to autori ir gribējuši saņemt nevis kredītprocentu atlaides, bet dāvinājumu.

Trešais posms ir saņemt finansējumu, kad projekts atbalstīts. Arī šajā posmā jāveic daudzas lietas līdz tam brīdim, kad uzņēmējs nonāk līdz līguma parakstīšanai ar akciju sabiedrību «Reģionu attīstība». Uzņēmējiem par to esmu stāstījusi, arī palīdzējusi šīs lietas nokārtot.

No pērn paveiktajiem lielākajiem darbiem var minēt arī konkursu «Sakoptākais pagasts», «Sakoptākā pilsēta», kurš sekmēja vides sakopšanu gan rajona pilsētās, gan laukos, stimulēja rajona zemnieku saimniecību, uzņēmumu attīstību. Konkurss notika jau trešo gadu. Tas veicina veselīgu konkurenci gan starp abām pilsētām, gan arī starp 19 rajona pagastiem.

Kopā ar Krāslavas rajona padomi esmu izstrādājusi Krāslavas — Preiļu re-

Materiālu ciklā par Preiļu rajona padomi turpinām informāciju par attīstības plānošanas nodaļu

● Irēna Šaitere, speciāliste ar Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā iegūtu augstāko agronomes izglītību. Strādājusi par galveno agronomi paju sabiedrībā «Turība». Beigusi projektu vadīšanas kursus. Ģimenes stāvoklis — precējusies.

ģiona padomes nolikumu. Materiāli ir iesniegti Ekonomikas ministrijā, bet sakarā ar pretrunām likumos, šī reģionālā padome savu darbu nevarēs uzsākt tik ātri, kā gribētos.

Šīs nedēļas sākumā tikāms ar Krāslavas rajona padomes izpilddirektoru Gunāru Upenieku un plānošanas nodaļas vadītāju Annu Liscovu un pārrunājām jautājumu par Krāslavas — Preiļu reģionālā fonda dibināšanu. Lai to varētu izdarīt, vispirms jāizstrādā statūti un jāpieņem lēmums pašvaldībām, kas strādās šajos fondos no viena un no otra rajona un arī kas maksās viņiem algu. Pieļaujam iespēju, ka tuvākajā laikā mums varētu pievienoties atsevišķi pagasti no Daugavpils rajona.

Ikdiena piepildīta arī ar necilākiem darbiem — informācijas vākšanu, datu apstrādi, plānošanas darbu veicināšanu, pašvaldību, uzņēmēju apzināšanu par mācībām un semināriem, darbošanos Preiļu ekozemnieku biedrībā.

Atbalstītie projekti no reģionālā fonda līdzekļiem 1998. gadā

SIA «Anda Optec» (Līvāni); zemnieku

● Aivars Pizelis, pēc Lauksaimniecības akadēmijas absolvēšanas iegūvis pārtikas tehnologa specialitāti. Strādājis akciju sabiedrībā «Preiļu siers», vadījis Preiļu pašvaldības uzņēmumu «Siltums». Kopš 1998. gada strādā rajona attīstības plānošanas nodaļā un ir galvenais speciālists rūpniecības enerģētiskās jautājumos. Precējies, audzina divus bērnus.

saimniecība «Meldri» (Saunas pagasts); zemnieku saimniecība «Salenieki» (Rožkalnu pagasts); zemnieku saimniecība «Smilgas» (Rožkalnu pagasts); zemnieku saimniecība «Silmalas» (Rušonas pagasts); zemnieku saimniecība «Meldri» (Rušonas pagasts); zemnieku saimniecība «Baibas» (Riebiņu pagasts); zemnieku saimniecība «Dārznieks '96» (Preiļi); SIA «RNS D» (divi projekti) (Līvāni); zemnieku saimniecība «Diķmalas» (Galēnu pagasts); zemnieku saimniecība «Ceļmalas» (Galēnu pagasts); zemnieku saimniecība «Kļavas» (Rušonas pagasts); zemnieku saimniecība «Birzis» (Rušonas pagasts); zemnieku saimniecība «Šņepstu Jaunāres» (Rožkalnu pagasts); zemnieku saimniecība «Kārklīņi» (Rožkalnu pagasts); IU «Cirkon» (Preiļi).

1999. gadā

Zemnieku saimniecība «Jaundanciši» (Rožkalnu pagasts); IU «Pārsla» (Stabulnieku pagasts); zemnieku saimniecība «Dankon» (Preiļu pagasts); zemnieku

saimniecība «Lāči» (Turku pagasts); Preiļu pilsētas dome; zemnieku saimniecība «Sudrabiņi» (Stabulnieku pagasts); zemnieku saimniecība «Liepsalides» (Rožkalnu pagasts); zemnieku saimniecība «Pļaviņu mājas» (Rušonas pagasts); zemnieku saimniecība «Salniņas» (Upmalas pagasts); zemnieku saimniecība «Brūveri» (Rudzātu pagasts); zemnieku saimniecība «Salenieki» (Rožkalnu pagasts); akciju sabiedrība «Preiļu siers» (divi projekti); zemnieku saimniecība «Pūdzi» (Rušonas pagasts).

Attīstības plānošanas nodaļas galvenais speciālists Aivars Pizelis:

— Vadoties no akciju sabiedrības «Latvijas gāze» attiecīgiem dokumentiem, esmu savācis materiālus par iespējamo dabas gāzes patēriņu Preiļu pilsētā. Pašlaik apzināti seši lieli abonenti, kas varētu patērēt līdz 12 000 kubikmetriem dabas gāzes gadā. «Latvijas gāze» noslēgusi priekšlīgumu ar potenciālajiem patērētājiem, lai varētu risināt tālākus jautājumus par gāzes vada būvniecības pabeigšanu.

Latgales attīstības programmas ietvaros Preiļos 7. janvārī notika konference «Linu audzēšana un pārstrāde problēmas». Tās laikā varēja secināt, ka linu audzēšana un pārstrāde Latgalē ir aizmirsta. Izvērtējot zinātnieku domas, audzētāju un pārstrādātāju ieteikumus, konferencē ierosināja izstrādāt linu nozares attīstības programmu, kas pēc tam tiktu iesniegta Zemkopības ministrijai.

Celulozes rūpnīcas projekta grupas ietvaros 27. janvārī notika sanāksme Līvānos, kurā tika apspriesti jautājumi: Līvānu būvvaldei adresēta projektēšanas uzdevuma iesniegšana; projekta publiskā apspriešana, kas varētu notikt uz Preiļu un Jēkabpils rajonu robežām — Līvānos, maijā. Rūpnīcas projektēšanas darbi varētu sākties pēc vides valsts ekspertīzes pārvaldes slēdziena saņemšanas. Kā paredz darba projektēšanas grupa, slēdziens varētu tikt saņemts līdz maijam.

Tiek veikta Preiļu rajona pašvaldību energosaimniecību apzināšana un tālāka izpēte, jo to ir nepieciešams iekļaut perspektīvajos plānos.

Kopā ar Stabulnieku pagastu un Daugavpils reģionālo vides pārvaldi tiek veiktas sarunas par Stabulnieku pagasta attīrīšanas iekārtu darbības atjaunošanu 1999. gadā un līdzekļu piesaisti no vides aizsardzības fonda.

Materiālu sagatavoja L.Rancāne

Meliorācijas sistēmas jākopj

Savā laikā, lai neciestu no pārlieka mitruma, zemnieki paši, vai apvienojot spēkus, iepļakās, kur uzkrājas ūdens, raka lielākus un mazākus grāvjus. Vēlāk šo smago darbu aizvien vairāk uzņēmās valsts, kurai bija arī vajadzīgā tehnika. Pārmitro augšņu nosusināšanā ieguldīti miljoni līdzekļu. Līdz ar kop-saimniecību iekārtas sabrukumu, zemniecības pārkarāšanās uz jauno tirgus ekonomiku, tika aizmirsts par melioratīvajām sistēmām un to uzturēšanu. Tagad laiki ir mainījušies, par to liecina arī jaunā šim gadam ieviestā kārtība, kad uz jebkādam subsīdijām zemnieks var cerēt vien tad, ja pienācīgi uzrauga kontrolakas, kolektoros, izteces, vaļējos novadgrāvjus.

Kā viens no svarīgākajiem uzdevumiem jau pagājušajā gadā bija meliorēto lauku pasu izsniegšana. Saņēmēji ar parakstu apliecināja, ka saudzēs un kops viņiem bez atbildības nodotās nosusinātās platības.

Sikāk par to «Novadnieka» sarunā ar rajona lauksaimniecības departamenta direktora vietnieku un meliorācijas daļas vadītāju Vladislavu Ūgāni.

— Saimniecību zemes īpašumu meliorācijas pasēs uzrādīts viss, kas attiecas uz šīm

platībām, tās tiek norakstītas no mūsu bilances, kurā atradās kopš paju sabiedrību likvidēšanās. Meliorācijas daļai paliek vairs tikai valsts objekti. Kopš 1995. gada, kad lauku ļaudis ķērās pie īpašumu noformēšanas, izsniegtas vairāk nekā 4342 pases, kas ir apmēram 45 procenti no meliorēto zemju kopplatības.

Ar pases saņemšanu par meliorētajiem laukiem un to sistēmām atbild zemnieks. Tagad viņa pavisma gadu no gada rada aizvien ļaunākas sekas. Nekoptās sistēmas bojājas, novadgrāvji aizaug un to atjaunošanai būs jāiegulda aizvien vairāk līdzekļu. Subsīdijas paredzētas lieliem kapitālajiem darbiem, tajā skaitā drenu sistēmu skalošanai un citiem, kas ierakstīti Zemkopības ministrijas 1. nolikuma 1. sadaļā (lasiet «Novadnieka» 13. februāra numuru). Ja zemes vērtība ir līdz 115 latiem par hektāru, zemniekam jāapmaksā 20 procenti no padarīto darbu izcenojuma, ja augstāka — 30 procenti. Starp citu, abi šie rādītāji palielināti par desmit procentiem, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Nākotnē sagaidāms, ka maksa vēl pieaugs. Arī darbu apjoms aug, jo zināms, cik sliktā stāvoklī šīs sistēmas pieņemtas no paju sabiedrībām.

Jaunu sistēmu veidošana ir pārlieku dārga. Piemēram, viena kubikmetra grunts izņemšana maksā piecdesmit santīmu, bet, ja grāvis jāizrok kilometra garumā, zemniekam jāšķiras no tūkstošiem latu! Pats ar lāpstu arī neko neietapūsi, pēc aprēķiniem viens kubikmetrs ir lata vērts.

Maģistrālos grāvjus kopj meliorācijas daļas speciālisti, 8 pastāvīgie strādnieki, bet sezonas laikā to skaitu dubulto. Valsts sektorā tāpat iekrājies ne mazums darbu, jo vairāk nekā divus gadus arī par to neviens neinteresējās. Tūkstoš kilometru grāvju kopšanai melioratori saņem ne vairāk par 10000 latu, šo līdzekļu pietiek visneatliekamākajiem darbiem, applāušani, lai neaizaug vēl vairāk, bet aizaugušo grāvju sakopšanai naudas pagaidām nav.

1998. gadā valsts grāvju remonts veikts triju kilometru garumā un tas maksāja 5460 latu, izpļauti 362 kilometri, kopīgās izmaksas — 9000 latu. Neretiņas upes regulēšanai Turku pagastā 3,9 kilometru garumā iztērēti 13600 lati valsts investīcijai. Izgatavotas 1132 meliorācijas pases, kuras aptver 9735 hektārus lielu platību.

Patīkami, ja zemnieks nosusināšanas

sistēmas saņēma labā stāvoklī, bet ne visiem tāda laime uzsmaidīja. Tieši šīs pārestības nolīdzināšanai arī domātas valsts subsīdijas.

— Zemniekus, — teica V. Ūgānis, var iedalīt trijās grupās: viena saņēma visu meliorēto zemi un tā ir labā stāvoklī, otra — vāji funkcionējošu, un trešā — vispār nemeliorētu zemi. Par drenāžu te runas nav, jo neviens vairs neražo drenu caurules, jo nav pieprasījuma, speciāli pasūtījumi neatmaksājas. Izejā varētu būt nelieli grāvīši sevišķi slīksņainās vietās.

Rajonā ir astoņas melioratīvo sistēmu zonas, katrā ietilpināti 2-3 pagasti, katram darbiniekam sava zona daļa atbild par tām pilnībā — uzrauga, lai netiek bojātas šīs sistēmas, izgatavo pases, ierāda un pieņem darbus valsts sektorā, zemniekiem palīdz kārtot subsīdiju lietas, slēdz trīspusīgos līgumus starp zemnieku, meliorācijas daļu un būvuzņēmēju, kurš izpilda pasūtījumus, seko norēķiniem. Zemniekam sava daļa darba darītājam jāsamaksā avansā. Slēdz līgumus augšņu kalķošanā. Pērn tam bija iedalīti 42000 latu, kas palikuši neizmantojami. Vasara bija slapja, uz tīrumiem, kad tos varētu kalķot, nevarēja uzbraukt.

A.Rancāns

25. marts — Komunistiskā terora upuru piemiņas diena

Zīmes slēpj
vēstures pēdas

Gatavojoties 1949. gada 25. martā nepamatoti politiski represēto 50. atceres gadadienai, aktuāla kļūst piemiņas zīmju apsekošana, vietu sakopšana. Bieži vien gadās, ka īsti nezīnām, kam un kādam notikumam veltīts piemiņeklis, kādas vēstures pēdas tas slēpj, turklāt tas ir visu atstāts novārtā. Pagājušajā vasarā rajona represēto klubs kopā Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju apsekoja piemiņas vietas rajonā. Par šajā braucienā redzēto «Novadniekam» stāsta represēto kluba pārstāvis **Leons Čiāšs**.

— Daudzmaz sakopta ir bijušās Karbovskas (Eleonorvīles) baznīciņas vieta Rudzātu pagastā — pati celtnie pārvesta uz Rīgas Brīvības muzeju, bet uz pamatiem, kas vēl saglabājušies, uzstādīti trīs piemiņas akmens. 1905. gada revolucionāru atmiņu glabā tās priekšējās stumbeņis, kura auga pie baznīcas un pie kuras sodīti ne-miernieki, pēc nostāstiem tikuši pakārti 5 cilvēki. Līdzās ir piemiņeklis 1919. gada notikumiem. Uzstādīts arī baltais krusts nacionālajiem partizāniem. Vēl saglabājušies koki, kas auga baznīcas dārzā, žoga stabili...

Rudzātos pretī vidusskolai ir mūrējums ar gaduskaitļiem «1941-1945» kreisajā pusē un «1944-1948» labajā. Ko tie simbolizē, nav paskaidrots, bet vēl nesen uz šī postamenta stāvēja krievu armijas lauka lielgabals. Vecajā ciemata parkā ir piemiņeklis 1941.-1944. gadā kritušajiem karavīriem, bet parka citā vietā — akmens ar uzrakstu «Staļina terora upuriem 1941.-1953.g.»

Šajā pagastā arī Steķos meža ielokā pie ceļa ir piemiņas zīmes, kuras atgādina par notikumiem 1944. gada 2. augustā — 43. latviešu strēlnieku divīzijas cīņām. Netālu — cita notikuma atceres vieta: brāļu kapi kapteiņa Biezbarža grupai, kura gāja bojā tajā pašā liktenīgajā dienā.

Steķu sils glabā daudz traģisku notikumu piemiņu. Turku pagastā pie ceļa uz Līvānu veco tirgu redzama piemiņas zīme ar uzrakstu «Latvijai un karogam», kā arī ziņas par to, ka tā veltīta Ēvaldam Graudiņam un viņa cīņu biedriem, datēta ar 1948. gadu. Kāds divsimt metrus tālāk ir kaps, uz kura uzlikts balts krusts. Tāds liels krusts stāv arī līdzās. Uzrakstu nav. Netālu no ceļa ir vēl kāda zīme — zvaigznes attēls ar gaduskaitli 1941. Kāds notikums ar to saistīts un kam tā veltīta — vēl jānoskaidro.

Turpinot ceļu uz Līvāniem, nonākam pie zīmes politiski nepamatoti represētajiem pie dzelzceļa stacijas, no kurienes daudziem sākās ceļš uz Sibīriju. Uzraksts vēsta:

*«Neбайдūt сільтā вairs Тэвземес клэпја
Гулошiem svešatnes стиндзіншā салā,
Тikai тā liesма, ко сirds dziļи слэпа,
Sveicinās паудзес dzimtajā малā.*

1941. g. 14. VI un 1949. g. 25. III no Līvānu stacijas trimdā aizvesto latviešu piemiņai».

Pie dzelzceļa pārbrauktuves piemiņas akmens 1919. gada cīņās pret lieliniekiem kritušajiem, blakus — kāda cita piemiņeklja postaments. Vēl tālāk — 1941.-1945. gada kritušo brāļu kapi.

Turpinot ceļu uz Preiļiem, Rožupes pagastā apskatāms komponista Jēkaba Graubiņa piemiņas akmens ar uzrakstiem latviešu un krievu valodās un gadskaitļiem. Lukstu pļavās ir piemiņas zīme nošautajiem nacionālajiem partizāniem «Man saulīte norietēja, Tēvu zemi sargājos». Lasāmi Jāņa Apiņa, Antona Cakula, Jura Cakula, Vitālija Cakula, Benjamina Gercāna, Kārla Klauža, Jāņa Leitāna, Jāņa Mālnieka un Jāņa Rubina vārdi ar piebildi, ka krituši 1945. gada 5. jūlijā un kapa vieta nav zināma.

1949.G.25.MARTS

Kā 1949. gadu vērtēja toreiz

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā glabājas 1949. gadā Rīgā Latvijas Valsts izdevniecībā izdots «Kalendārs 1949. gadam». Ievadrakstu ar nosaukumu «1949. gads lai ir jaunu sasniegumu gads» uzrakstījis Latvijas PSR Tautas dzejnieks, Staļina prēmijas laureāts Jānis Sudrabkalns.

«Padomju ļaudis labi zina laika vērtību, viņi zina, cik daudz var paveikt vienā dienā, ja skaidri uzdevumi, plašas zināšanas, stingra griba un negraujama uzticība diženākajam mērķim — komunismam...»

... Latvieši 1948. gadu pieminēs ar pateicību un lepnumu. Mūsu dzimtene šajā gadā augusi spēkā un daļumā. Zeļ padomju Latvijas jaunie kōlhozi, brīnišķīgā pacilātībā un saskaņā norisinājās lieli dziesmu svēki, zemnieki un strādnieki centušies godam pildīt biedram Staļinam dotos solījumus. Bet vēl jādara daudz. Vēl stāv priekšā cīņas pašu mājās ar veciem aizspriedumiem un vecās pasaules aizstāvjiem. Vēl mums visiem jāaug.

1949. gads lai ir jaunu darbu un sasniegumu, jaunas kvēles un neatlaidības gads!»

Ši ievadraksta būtību un dziļāko jēgu izdodas saprast tikai tagad, daudzus gadus pēc 1949. gada marta notikumiem. Cīnoties «pašu mājās ar veciem aizspriedumiem», patiesībā tika iznīcināta visa Latvijas lauksaimniecība, cilvēki, kuri ar sirdi un dvēseli ticēja savai zemei un tautai.

Ievēribas cienīga ir Vanagu baltā baznīca ne tikai ar sakoptību, bet arī to, ka te glabājas Aglonas bazilikas Dievmātes brīnumdarītāja svētbilde, apkaimē darbojās Antona Juhņeviča partizāni. Par viņiem un citiem notikumiem novadā daudz līdz šim nublicētā materiālu savācis vietējais entuziasts un novadpētnieks Jānis Vaivods.

Publicējot šo rakstu, «Novadnieks» vēlas, lai cilvēki par agrāk pārdzīvoto neaizmirstu uzrakstīt, pastāstīt par notikumu gaitu un būtību. Sevišķa nozīme tam ir tagad, kad aprit pusgadsimts no satraucošajiem brīžiem mūsu novadā 1949. gadā. Tā ir gan pretošanās kustība, gan nevainīgas ciešanas.

Vietas un zīmes, kas atgādina par daudzām lappusēm mūsu zemes un tautas likteņgaitās, ir ne tikai Rudzātos, Turkos, Rožupē, Līvānos, bet arī citur, katrā pagastā, ciemā. Maz ziņu par notikumiem kā represēto klubā, tā arī muzejā ir no Aglonas (brāļu kapi, pērn 14. augustā atklātā piemiņas zīme A. Brokam pie internātgimnāzijas, citas), no Aizkalnes — ir zīme cīnītājiem par Latvijas brīvību laukumā iepretī baznīcai, no Galēniem — brāļu kapi ciematā, piemiņas zīme S. Belkovskim. Vēl nedaudz zinām par citiem notikumiem, bet vēsture atstājusi daudz vairāk pierakstītu lappušu. Neļausim tām pārklāties ar aizmirstības putekļiem.

Ozolu stipruma
vīri un sievas

Ozols mums ir stipruma un izturības simbols, apbrīnojams tā spēcīgais zaru vainags. Šur tur redzami vētru un negaisu locīti un plosīti ozoli, bet tie ar savām ne mazāk spēcīgajām saknēm vēl droši turas dzimtajās zemes klēpī. Un tādi ir vairāki politiski represētie rajonā, kuriem tagad jau 90 un pāri, kuriem šūpulis bija kārts šī gadsimta sākumā. Pirmā pasaules kara vētras un revolūcijas ugunis viņi pārdzīvoja pusaudžu gados, un kuri ļaunāko karu un svešu varu okupācijas izbaudīja otrreiz — brieduma gados.

Preiļos, Skolas ielā 7 dzīvo **Josifs Sidorovs**, dzimis 1909. gadā. 1946. gadā viņu kā pretošanās kustības dalībnieku arestēja un nosūtīja uz Magadānu, tur gaužām sūri smagā darbā un badā aizritēja seši gadi. 1952. viņš varēja atgriezties.

Līvānos, Zaļajā ielā 8-23 dzīvo **Jekaterina Bleiva**, dzimusi 1904. gadā — viņas ģimenei ceļš uz tālo Sibīriju un pretī nezināmajam liktenim bija jāmēro deportāciju pirmajā vilnī 1941. gada jūnijā. Viņi nonāca un ilgus gadus pavadīja Novosibirskā Krasnojarskas novadā. Jekaterina ir vecākā no visiem represētajiem rajonā — šogad atzīmē savas dzīves 95. jubileju.

Jāzeps Jakoveļš, kurš arī dzīvo Līvānos, Valdemāra ielā 9a, dzimis 1905. gadā, par

līdzdalību pretošanās kustībā 1943. gadā nometināts lāgerī Kirova apgabalā, atbrīvots 1950. gadā.

Aleksejs Upenieks no Preiļu pagasta dzimis 1905. gadā, par līdzdalību pretošanās kustībā 1944. gadā arestēts un nebrīvā pavadīja trīs gadus — līdz 1957.

1908. gadā dzimusi **Olga Švirkste** dzīvo Rudzātu pagastā, 1949. gada 25. martā izvesta uz Tomskas apgabalu, kur piespiedu nometinājuma atradās līdz 1955. gadam, kad varēja atgriezties dzimtajā pusē.

Pēterim Babrim, dzimušam 1909. gadā, kurš tagad dzīvo Stabulnieku pagastā, par piedalīšanos pretošanās kustībā no 1945. līdz 1952. gadam nācās izbaudīt ieslodzītā nedienas Sverdlovskas apkaimē.

Viņa vienaudzis **Ignats Zalāns** (1909) dzīvo Sutru pagastā, viņu kā pretošanās kustības dalībnieku arestēja 1953. gadā, izsūtīja uz Arhangeļsku, no kurienes viņš atgriezās pēc trim gadiem.

Jāzeps Rubins, dzimis 1907. gadā un dzīvo Vārkavas pagastā, par piedalīšanos pretošanās kustībā 1945. gadā tika arestēts, nosūtīts uz Krasnojarskas novadu, atgriezās 1949. gadā.

Adams Babris, dzimis 1906. gadā un dzīvo Upmalas pagastā, uz Tomskas apgabalu izvests 1949. gada 25. martā, no turienes atgriezās 1956. gadā.

Piespiedu darbos
Vācijā

Par represējām Krievijas okupācijas gados, deportācijām un izsūtīšanām uz ieslodzījuma vietām viņpus Urāliem daudz runāts un rakstīts, dzirdētas nevainīgi represēto atmiņas par grūto likteni aziātiskajā kontinentā, par uz mūžiem palikušajiem svešā zemē aiz Polārā loka. Bet latvieši un Latvijas iedzīvotāji ne mazumu ļauna piedzīvoja arī izsūtījumos pretējā virzienā — Vācijas okupācijas gados, kad prelieši, līvānieši un lauku ļaudis, kuru lielākā daļa bija pusaudži un jaunieši vecumā no 11-22 gadiem, tika izvesti tā saucamajā darba dienestā uz Vāciju, nometināti lauku saimniecībās, kur darba spējīgie vīrieši karoja frontē (uz vietām bija palikuši vecāki ļaudis), uz rūpnīcām, kur karš bija stipri izretinājis strādnieku rindas. Rietumos pret viņiem izturējās cilvēcīgāk, tomēr tā nepavisam nebija ekskursija uz eksotisku valsti. Ne velti tajos gados populāra bija dziesmiņa, izpildīta pazīstamas ziņģes mēldiņā:

«Uz Vāciju mēs nebūsim, nekad,

nekad,

Par vergiem fričiem nebūsim, nekad,

nekad.

Lai latvju saule nenoriet, arvien, arvien,

Lai latvju zobens nesarūs, arvien,

arvien!»

Lielākā daļa jauno cilvēku dzimteni piespiedu kārtā atstāja 1942. gadā, lai at-

grieztos 1945. — pēc fašistiskās Vācijas kapitulācijas. Starp viņiem bija arī Kiliķeja Bobrova, dzimusi 1911. gadā, kura pašlaik dzīvo Rožupes pagastā. Viņa bija vienīgā, kam tolaik starp izvestajiem uz Vāciju bija pāri trīsdesmit gadiem.

1942. gadā uz Vāciju vergot fričiem piespiedu kārtā no Preiļiem un pagasta bija izsūtīti Vladislavs Krišuks, Marija Bolšakova, Ivans Maksimovs, Antoņina Haritonova, Jūlija Parfjonova (Landsberga), Jefrosinija Vitvicka, Fatimija Nazarova, Antoņina Terentjeva, Nadežda Zagorska, Pelageja Prokofjeva, Ananijs Ivanovs, Aleksandrs Pastars, Marina Vinogradova, Ilja Černobrovs, Jevģenija Pastare, Androns Petrovs, Praskovja Jakovļeva, Pēteris Iljins, Miromida Ljova, Ivans Trofimovs, Arsenijs Trofimovs, Pelageja Šeinova, no Vārkavas pagasta — Anastasija Ljonova un Irīna Minova (abas tagad ir preilietes), bet 1943. gadā tika izvesti Alma Utināne, Ivans Sokolovs, Antoņina Daņileviča, Mihails Muračka, tagadējā preiliete, bet tad Silajāņu pagasta iedzīvotāja Melānija Sokolova.

No Līvāniem un pagasta 1942. gadā — Parfirijs Paškova, Hristina Pavlova, Jefrosinija Mihaiļuka, Lukērija Jeremejeva, Anastasija Ovsjannikova, Pēteris Andrejevs, Agapijs Bogdanovs, Mefodijs Ivanovs, Feodosija Sadovska, Vasilijs Senkovs, Pēteris Solovjovs, Maksims Solovjovs, Stepanida Sadovska, Feodosijs Rodionovs, kura dzimtā puse ir Rudzātu pagasts. 1943. gadā uz Vāciju aizveda Annu Rakišu, Jefimu Filipovu, bet 1944. gadā — Jāni Gavaru, kurš dzimis Preiļu pagastā.

No mūsu novada lauku apvidiem Vācijā līdz 1945. gadam vai arī ilgāk nācās nostrādāt nedaudziem. Viņu vidū ir Anna Ļebedeva Rožupes pagastā, kuras ģimene tolaik dzīvoja Rudzātu pagastā; Hritinija Kirilova un Aleksejs Sevastjanovs, no Preiļu pagasta — Anastasija Petrovs, Fatina Lavrenova, Irinejs Petrovams un Ksenija Iljina, no Riebiņu pagasta — Zinaida Trofimova, Pēteris Loginovs, Jefrosinija Mihailova, bet 1943. gadā aizveda Helēnu Pastari un Valerjanu Pastoru. No Pelēču pagasta 1943. gadā izsūtīta Jevģenija Zarkrjanska, no Jersikas — Makrina Romanova 1942. gadā. Šajā pašā gadā no Aizkalnes pagasta — Leokadija Matvejeva, no Stabulnieku — Pelageja Kuprijanova (tolaik viņa dzīvoja Rēzeknes apriņķī), no Līvāniem un pagasta — Natālija Solovjova un Marija Jakovļeva, kuras abas pašlaik dzīvo Turku pagastā, no Vārkavas — Irina Lavrenova, Tatjana Volonte.

Vācu okupācijas varas iestādes par vairākiem pagastiem vispār nav interesējušās, bet to lielākās uzmanības lokā bijis (bez Preiļu un Riebiņu, kas jau pieminēti) Galēnu pagasts — 1942. gadā izvesti Jevdokija Rikova, Marta Kudrjašova, Irina Manarenko, Melānija Bogdanova un Helēna Bogdanova, 1943. gadā — Zinaida Proškina un Prokofijs Smetanins. Aglonas pagastā — Jakovs Semjonovs 1942. gadā, bet 1943. gadā — Leons Indrikovs un Veronika Birjukova, 1944. gadā — Uljana Sergejeva. Rušonas — 1942. gadā Uljana Trifonova, Aleksejs Bogdanovs (dzim. Preiļu pagastā), Anna Mitrofanova (arī Preiļu), Ivans Trifonovs (dz. 1926. g.), Viktorija Rutkovska (dzim. Aizkalnes pagastā), Zinaida Trifonova (Preiļu), Ivans Daņilovs, Militinija Jeršova, Ivans Trifonovs (dz. 1925. g.), 1943. gadā — Jekaterina Grigorjeva. No Sutru pagastā dzīvojošajiem, bet tolaik Vārkavas — Jefrosinija Fjodorova, Agafija Kirilova, Feodora Andrejeva un Georgijs Sevastjanovs, kurš dzīvoja Līvānu pagastā.

Publikācija sagatavota no Preiļu rajona nepamatoti represēto kluba savāktajiem materiāliem.
A. Rancāns

Kam jā rūpējas par cilvēka veselību?

Labklājības ministrijas veselības veicināšanas centrs ir beidzis aptauju par kaitīgo ieradumu izplatību sabiedrībā un par to, kā šie ieradumi ietekmē tautas veselību.

Pēdējos gados Latvijas sabiedrība ir noslāņojusies gan pēc ienākumu līmeņa, gan pēc sociālā stāvokļa sabiedrībā, taču izrādās, ka šis sadalījums ne pārāk ietekmē iedzīvotāju ieradumus. Tika aptaujāti iedzīvotāji vecumā no 16 līdz 64 gadiem dažādās vecumu, dzimumu un tautību grupās. Diemžēl aptaujas rezultāti nav iepriecinoši un liecina par to, ka liela daļa mūsu cilvēku daudz un nepareizi lieto alkoholu (degvīnu, kā vietā varētu lietot nedaudz vīna), smēķē, lieto neveselīgu pārtiku un viņiem trūkst fiziskas aktivitātes. Medicīnos iedzīvotāju neveselīgas pārtikas lietošana bieži tiek aizbildināta ar trūcīgiem dzīves apstākļiem, taču der atcerēties mūsu jau aizsaulē aizgājušo vecdētiņu un vecmāmiņu stāstīto par trūcīgo dzīvi pēc 1. un 2. pasaules kara, karu un revolūciju laikos, kad pārtika, īpaši pilsētās, bija jāsaņem pret pārtikas kartiņām un vajadzēja izdomāt, kā ekonomiskāk un veselīgāk pašēst. «Nabadzība nav netikums un trūcīgam cilvēkam nav jādzīvo netīrībā. Ziepes un ūdens ir vienmēr un īpaši sievietēm nedrīkst «nolaisvēties» — man bērniņā teica vecmāmiņa. Ne velti šie vecie cilvēki, ja vien viņi bija garīgi aktīvi, nodzīvoja ilgu mūžu, par spīti laikmetu, valdību un dažādu varu maiņām un satricinājumiem, kas piemēklēja gandrīz katru latviešu ģimeni.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Filozofijas un socioloģijas institūta veiktajā pētījumā par sabiedrības izpratni par sociālo un ekonomisko reformu procesu Latvijā uz jautājumu, kam ir jā rūpējas par cilvēka veselību, labklājību, izglītību un spējam atstāties, vairāk kā 80% ir atbildējuši ar vienu vārdu: «valstij». Padomāsīm, vai šādu atkietismī mūsu sabiedrības locekļiem, kuriem ir pāri par 40 gadiem, neiemācīja piecdesmit okupācijas gados jau no skolas sīla un kā šāds viedoklis ir savienojams ar latviešu mentalitāti un latviešu cilvēka individuālo dzīves stilu?

Minētais pētījums ir veikts kopā ar Somijas organizāciju FINBALT un ar tās materiālo atbalstu. Somijā šādas aptaujas notiek katru gadu un, ja mēs zinām, ka Latvija un Somija ģeogrāfiski atrodas vienādos platuma grādos, ka mēs esam ziemeļu zemnieku tautas ar līdzīgiem ēšanas un sadzīves ieradumiem, tad varam būt pārliecināti, ka aptaujā pielietotās metodes mūsu sabiedrībā der. Taču izrādās, ka somi un arī igauņi daudz vairāk pārtikā lieto dārzeņus un augļus, ir mainījuši savus alkohola lietošanas paradumus.

Latvijā šāda aptauja notiek pirmoreiz un gūtā informācija būs ļoti noderīga veselības izglītojošo programmu veidošanai (īpaši skolu jaunatnei un jaunajiem vecākiem) un valsts budžeta līdzekļu pieprasīšanai un izmantošanai šādās programmās.

Pētījuma rezultāti

Pētījuma rezultātā ir iegūta in-

formācija par veselību ietekmējošo paradumu izplatību Latvijas iedzīvotājiem 16-64 gadu vecumā dažādās dzimuma, vecuma, nacionālajās un sociālajās grupās — valsts veselības politikas veidošanai un veselību veicinošo pasākumu efektivitātes novērtēšanai, kā arī salīdzināmas informācijas iegūšanai Somijas un Baltijas valstu veselību ietekmējošo paradumu ietekmes novērtēšanai uz iedzīvotāju veselības stāvokli un mūža ilgumu.

Respondentu atsaucību pētījumā 77,3% var vērtēt kā pietiekami augstu. Vispārējā rakstura ziņas, kā dzimums, tautība, vecums, pilsētu — lauku iedzīvotāju attiecība atspoguļo Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko ainu. Ļoti svarīgu informāciju sniedz apsekoto cilvēku attieksme pret savu veselību, tās pašnovērtējums. Protams, ir novērojamas atšķirības atkarībā no dzimuma un vecuma. Tikai 21,4% vīriešu un 15,7% sieviešu uzskata, ka viņu veselības stāvoklis ir labs.

Salīdzinājumā pa vecuma grupām — pieaugot vecumam, pieaug neapmierinātība ar savu veselību. Tikai 34,9% jaunākās grupas (16-24) respondentu savu veselību novērtē kā labu. Ja apskata veselības problēmas pēc dažādiem simptomiem, tad lielākoties tās ir dažādās vietās lokalizētas sāpes. Sadalījumā pa dzimumiem tās prevalē sievietēm, piemēram, muguras sāpes — 37% (vīriešiem — 33%); galvas sāpes — 55% (vīriešiem — 32%). Vienīgi sūdzības par zobu sāpēm vīriešiem ir biežāk — 18% (sievietēm — 15%).

Pārsteidz zemais respondentu īpatsvars, kuri jebkad pārbaudījuši holesterīna līmeni asinīs. Holesterīna līmeni pēdējā pusgada laikā pārbaudījuši kopumā tikai 11,6% respondentu (12,6% sieviešu un 10,2% vīriešu); no pusgada līdz vienam gadam — 7,1% (8,1% sieviešu un 5,9% vīriešu).

Jautājumā par potēšanos pret gripu iegūti rezultāti, ka pēdējā gada laikā vakcinējušies tikai 5,9% vīriešu un 5,4% sieviešu, nekad pret gripu nav potējušies 63,5% vīriešu un 55,0% sieviešu. Jautājumā par potēšanos pret difteriju iegūti rezultāti, ka pēdējā gada laikā vakcinējušies 12,4% vīriešu un 11,5% sieviešu; nekad pret difteriju nav potējušies 27,0% vīriešu un 20,3% sieviešu. Kā īpaši negatīvu var vērtēt apstākli, ka liels īpatsvars respondentu (līdz 20%) pat nezina to, vai ir potēti pret šīm infekcijām.

Ja apskata zobārsta apmeklēšanas biežumu, redzam, ka sievietes pie zobārsta iet vidēji 1,5 reizes biežāk kā vīrieši. Arī zobus vairāk kā 1 reizi dienā tīra 44,7% sieviešu un tikai 27,0% vīriešu.

Attiecībā uz kaitīgiem veselību ietekmējošiem paradumiem, piemēram, smēķēšanu, aptaujas dati liecina, ka ik dienas smēķē 53,0% vīriešu un 18,4% sieviešu. Arī pasīvo smēķētāju vidū vairums ir vīriešu. Iepriecina fakts, ka vairums smēķētāju vai nu vēlas atmet smēķēšanu, vai jau pašlaik mēģina to darīt.

Uztura sadaļā tika uzdoti jautājumi gan par respondentu ēšanas paradumiem, gan ēdiena gatavošanu, gan par zināšanām dažādos veselīga uztura jautājumos. Apska-

tot pa reģioniem, iegūti dati, ka gan pilsētās, gan laukos ēdiena gatavošanai visbiežāk izmanto augu eļļas — vidēji 77,45 (80,6% pilsētās un 70,3% laukos). Nenožīmīga atšķirība starp laukiem un pilsētām ir margarīna lietošanā — 7,7% pilsētās. Ja vidējais dzīvnieku tauku patēriņš ir neliels — 8,2%, tad, apskatot atsevišķi laukus un pilsētas, redzama ievērojama atšķirība — 4,6% pilsētās un 16,1% laukos. Jautājumos par to, kādu pienu visbiežāk lieto, iegūti dati par izteiktām atšķirībām starp pilsētu un lauku iedzīvotājiem, starp vīriešiem un sievietēm. Visvairāk respondentu lieto lauku pienu ar tauku saturu 4,0% un vairāk. Tādi ir 38,8% respondentu (pilsētā — 25,5%, bet laukos — 67,9%). Salīdzinājumā pēc dzimuma: vīrieši — 41,8%, sievietes — 36,3%. Un tikai 4,3% uzturā lieto pienu ar zemu tauku saturu (0,5%); pilsētā — 5,4%, bet laukos — 2,0%. Sāls lietošana uzturā ir pārspilēta. Nekad pie gatava ēdiena sāli klāt neber kopumā 25,6% respondentu (18,3% vīriešu un 31,4% sieviešu). 67,0% respondentu (71,1% vīriešu un 63,7% sieviešu) uzskata, ka gatavai ēdiena nav pietiekoši sāļš un ka jāpieber vēl sāls. Kopumā 7,4%, nemaz nepagaršojot, jau ber gatavam ēdienam klāt sāli. Pārsvārā tie ir vīrieši — 10,6%, sievietes salīdzinoši mazāk — 4,9%.

Būtiski ir arī uzzināt, vai respondents ir mainījis kādu ēšanas paradumu vai diētu veselības apsvērumu dēļ. Pilsētās vecos ieradumus ir mainījuši 38,7% respondentu, bet laukos 33,2%. Apskatot rezultātus pēc dzimuma struktūras, ievērojami aktīvākas ir bijušas sievietes — 47%, vīrieši tikai 24,2%. Dārzeņu lietošanu pēdējā gada laikā palielinājuši 52,6% respondentu. Pārsvārā tie ir pilsētu iedzīvotāji 55,1%, bet no laucniekiem tikai 46,4%. 59,2% sieviešu un 44,2% vīriešu palielinājuši dārzeņu lietošanu uzturā.

Respondentiem tika uzdoti jautājumi par auguma garumu un svaru. No visiem respondentiem normāls ķermeņa svars ir tikai 53,8%, savukārt liekais svars ir 28,1% un aptaukošanās 14,5% respondentu. Pēc dzimumu sadalījuma redzams, ka normāls ķermeņa svars ir 59,0% aptaujāto vīriešu un 49,6% sieviešu. Aptaukošanās ir raksturīgāka sievietēm — 18,5%, tā ir tikai 9,6% vīriešu. Pārsteidz augstais to respondentu īpatsvars ar lieko svaru, kuri paši par to nemaz nezina.

Fiziskā aktivitāte ir nozīmīga veselīga dzīvesveida sastāvdaļa. Diemžēl nākas konstatēt, ka fiziskā aktivitāte vairumam respondentu ir nepietiekama. Tikai 42% vīriešu un 27% sieviešu fiziskā aktivitāte brīvajā laikā ir daudz maz pietiekama. Ir pārsteidzoši dati, ka 54,7% respondentu jau jaunākajā vecuma grupā (16-24 gadi) ir nepietiekama fiziskā aktivitāte.

Aptaujā tika iekļauti vairāki jautājumi par satiksmes drošību. Dati liecina, ka atstarotājus, ejot tumsā pa ielu vai ceļu, lieto tikai 9,8% respondentu, galvenokārt laukos.

Ināra Baumane,

LR Labklājības ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

POLICIJAS ZIŅAS (22. — 28. februāris)

■ 22. februārī Kirils K. Preiļu tirgus teritorijā nelikumīgi pārdeva alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. februārī Roberts L. Saunas pagasta Anspakos sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. februārī ceļa Viļāni — Špoģi 43. kilometrā Andris I. ar automašīnu Mercedes Benz uzbrauca uz ceļa izskrējusai stīrnai. Bojāta automašīna.

■ 22. februārī konstatēts, ka Andrejs J. savās mājās Līvānos, Meža ielā 21 nelikumīgi izmanto elektroenerģiju. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 22. februārī Rožupes pagasta Rusiņos Imants R. nelikumīgi izmantoja elektroenerģiju. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 23. februārī konstatēts, ka Līvānos tirgus «Runcis» teritorijā kāds iekļuvis rūpniecības preču paviljonā. Nozagtas dažādas mantas 160 latu vērtībā. Ierosināta krimināllieta.

■ 23. februārī sastādīts administratīvais protokols nepilngadīgā Alekseja V. vecākiem. Pūsis bez attaisnojoša iemesla neapmeklēja skolu Līvānos.

■ 23. februārī Staņislavs L. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Aglonas pagasta Livdanišķos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 23. februārī Bronislavs G. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Pils ielā 10a. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 23. februārī automašīnas VW Golf vadītājs Valērijs D. Preiļos uz Aglonas ielas slidenās ceļa virsmas dēļ netika galā ar savas automašīnas vadību un ietriecās kokā. Bojāta automašīna, bet Valērija D. pasažieris Juris B. ar traumām nogādāts Preiļu slimnīcā. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 23. februārī Vārkavas pagasta Barkovā kādā dzīvojamajā mājā sadega 1955. gadā dzimušais Pēteris B. Ierosināta krimināllieta.

■ 23. februārī Andrejs B. sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, 1. Maija ielā 3. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 23. februārī Jefrems S. sarīkoja ģimenes skandālu Vārkavas pagasta Barkovā. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 24. februārī ceļa Rīga — Daugavpils 168. kilometrā automašīnas MAZ 504 vadītājs Ainārs M. netika galā ar sava transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 24. februārī nenoskaidrotas markas automašīna uzbrauca stāvošai automašīnai VW Passat, kura pieder LR Zemkopības ministrijai un tajā dienā atradās Preiļos mājas pagalmā Raiņa bulvārī 24. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 24. februārī konstatēts, ka nepilngadīgais Jevģēnijs P. bez attaisnojošiem iemesliem neapmeklēja skolu Līvānos. Vecākiem sastādīts administratīvais protokols.

■ 24. februārī Jānis G. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Līvānos, Rīgas ielā 45. Izteikts oficiāls brīdinājums.

■ 24. februārī Tatjana U. savās mājās Vārkavā, Miera ielā 1 nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 25. februārī Aleksandrs A. izdarīja huligāniskas darbības Preiļos. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. februārī konstatēts, ka no automašīnas VW Golf, kura atradās Preiļos, Rēzeknes ielas 32. nama pagalmā un pieder Edītei V., nozagta automagnetola. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 26. februārī konstatēts, ka no mājas pagrabā Līvānos, Rīgas ielā 4a, pazudis maiss kartupeļu un konservi. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 26. februārī Dmitrijs F. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Aglonas ielā 39. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. februārī Preiļos, Brīvības ielā nenoskaidrotas markas automašīna ietriecās stāvošā automašīnā M-2141, kura pieder Jānim P. Cietušo nav, bojātas automašīnas. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

■ 26. februārī Valdis S. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu Preiļos, Rēzeknes ielā 36. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 26. februārī automašīnas VAZ 21061 vadītājs, Aizkraukles iedzīvotājs Gunārs M., braucot Līvānos pa Celtauģu ielu, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un ietriecās automašīnā Opel Kadett. Cietušo nav, bojātas automašīnas. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 27. februārī konstatēts, ka Preiļos «Erato-P» veikala pārdevēja pārkāpa alkohola tirdzniecības noteikumus un pārdeva alkoholu nepilngadīgajam. Sastādīts administratīvais protokols.

■ 27. februārī Preiļos, Celtauģu ielā automašīnas Ford Escort vadītājs Dmitrijs L. izraisīja sadursmi ar stāvošo automašīnu VW Golf, kura pieder Aleksejam R. Cietušo nav, bojāta automašīna. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas nodaļas informācija

Mūzikas skolotāju metodiskajā apvienībā

Kādā veidā devīto klašu skolēniem būs jākārto Izglītības un zinātnes ministrijas kontrol darbs mūzikā? Kā notiek gatavošanās kārtējiem skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, kas paredzēti 2000. gadā? Šie jautājumi bija galvenie rajona skolu mūzikas skolotāju metodiskās apvienības kārtējā seminārā. Apvienības vadītāja, Līvānu 1. vidusskolas mūzikas skolotāja Ilona Balaško informēja par gaidāmo ministrijas kontrol darbu. Tam paredzētas trīs daļas: rakstiskā, kurā skolēni noklausīsies mūzikas materiālus un tos noteiks; praktiskā, kurā būs jādzied kāda dziesma un jāveic tās analīze; kā arī priekšnesums — projekts, kurā skolēnu grupas uzstāsies ar sagatavotu priekšnesumu.

Seminārā skolotāji pārrunāja arī par piedalīšanos skolēnu vokālistu konkursā «Aiviekstes lakstīgalas».

Kā pastāstīja Ilona Balaško, mūzikas skolotāju metodiskā apvienība dažādo savas darba formas. Iepriekšējais seminārs notika Jaunsilavu pamatskolā, un tā dalībnieki iepazīs, kā mūzika izmantojama citu mācību priekšmetu stundās. Bija redzams, ka skolas darbinieki vienoti un mērķtiecīgi gatavojušies šim notikumam. Vispirms rajona skolotāji apmeklēja jaunāko pirmsskolas grupu «Mazputniņi», kurā audzinātāju Guntas Švirkstes, Maijas Ancānes, Daces Zvirbules, mūzikas skolotājas Ineses Vucenas vadībā bērni iemācījušies dziedāt, dejojot, prātā parādīt rotaļas. Vecākajā pirmsskolas grupā «Vācelīte» audzinātājas Dace Zvir-

● 2. klases skolēni dziedot izvingrina nogurušos pirkstiņus.

bule un Lilita Zalāne rādīja, kā mūzika izmantojama visos priekšmetos. Šīs grupas bērni dziedāja pašsacerētu dziesmiņu, brīvi improvizējot sacerēja to tālāk.

Pēc tam ciemiņi piedalījās Ligitas Upenieces vadītā stundā 2. klasē. Mūzika bija izmantota gan stundā, gan starpbrīdī — pirkstiņu atpūtināšanai. 6. un 7. klases skolēni pierādīja, ka arī angļu valodu var apgūt ar dziesmas palīdzību. Skolotājas Anastasijas Kaktinieces vadībā bija apgūta dziesma un sagatavots uzvedums. Anastasija ir skaistas balss īpašniece, un angļu valodas stundās visas dziesmiņas vienmēr tiek izdziedātas.

Deju skolotājs Andris Usārs, ārpusklases darba organizatore Marija Pastare,

mūzikas skolotāja Inese Vucena, — visi skolas pedagogi bija centušies šo dienu padarīt skanīgu un muzikālu. «Ne jau katrā skolā ir tā, ka viena priekšmeta skolotāja atklātajām stundām dzīvo līdzīgi un gatavojas pārējais skolas kolektīvs, kā tas bija Jaunsilavās,» pēc semināra teica Ilona Balaško. «Viss bija pārdomāts līdz sīkumam, un katrs darīja visu, lai skolu parādītu pēc iespējas labākā gaismā.» Ciemiņiem ļoti patīcis arī mājtiņas kabinets, kurš mājīgi iekārtots, glīti dekorēti, skaisti uzklāti tējas galdiņi mūzikas skolotājiem. Tāpat iepriecinājis Valentīnas Lietavnieces vadītā skolotāju ansambļa muzikālais apsveikums.

L.Rancāne

«Cik zaļas lapas kokam, tik zaļi paši mēs...» Jaunsilavu pamatskolas direktora vietniece Māriete Bronka ciemiņus otrajā stāvā sagaidīja zaļā tērpā, aicināja visus līdzdziedāt un uz brīdi atkal tapt «zaļiem».

Gājputnu atlidošana 1998. gadā

Latvijas Ornitoloģijas biedrība (LOB) informē, ka 1998. gadā saņemtas 444 anketas no visiem rajoniem par gājputnu atlidošanu Latvijā. Iesūtīti dati par 129 putnu sugām, tomēr vērā ņemams datu daudzums ir tikai par tām 14 sugām, kas bija minētas anketās. Visvairāk ziņu ir par balto stārķi — 433, mājas strazdu — 423, balto cielavu — 411, lauka cīruli — 400, bezdelīgu — 399, dzeguzi — 404, lakstīgalu — 365, dzērvi — 367, ķīvīti — 315, griezi — 294, zivju gārni — 214, vālodzi — 212, sloku — 188 un svīri — 181. No anketās neminētajām sugām visvairāk datu iesūtīts par zosīm — 139, žubīti — 96, čurksti — 57, lauka balodi — 34 un melno stārķi — 34.

Vidējie atlidošanas laiki anketās minētajām sugām.

Suga	Vidējais atlidošanas datums
Lauka cīrulis	9. marts
Mājas strazds	21. marts
Ķīvīte	27. marts

Zosis	28. marts
Dzērve	29. marts
Sloka	5. aprīlis
Žubīte	5. aprīlis
Baltais stārķis	8. aprīlis
Zivju gārnis	8. aprīlis
Baltā cielava	10. aprīlis
Dzeguze	1. maijs
Bezdelīga	1. maijs
Lakstīgala	4. maijs
Čurkste	4. maijs
Grieze	10. maijs
Vālodze	12. maijs
Svīre	17. maijs

Tāpat kā katru gadu, arī šogad tiek organizēta gājputnu atgriešanās reģistrācija, kurā tiek aicināts piedalīties ikviens, kurš pazīst kaut vienu no anketā minētajām putnu sugām. Brīvās ailes var papildināt ar citiem novērotajam labi pazīstamiem putniem. Šo nakatu lūdzu iesūtīt līdz 31. maijam, adresējot to **Aināram Auniņam, Latvijas Ornitoloģijas biedrība, a.k. 1010, Rīga, LV 1050.** Fakss 7603100. Jau iepriekš pateicos par jūsu novērojumiem.

Ainārs Auniņš,
projekta «Gājputnu atlidošana»
vadītājs

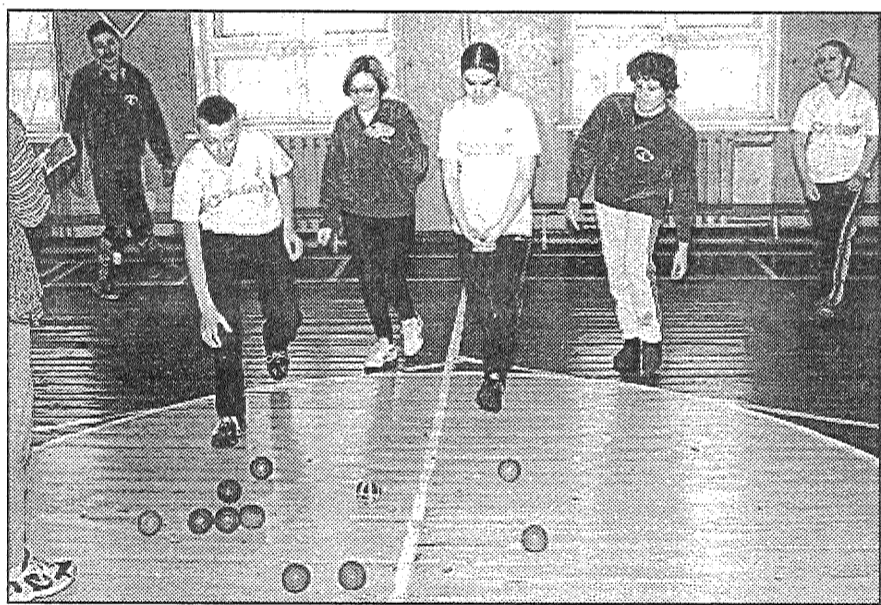
Novērošanas vieta _____ (rajons un pagasts)

Nodarbošanās _____ Vecums _____

Vārds, uzvārds un adrese (ja vēlaties turpmākus sakarus ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību) _____

Putnu suga	Agrākais novērošanas datums	Putnu suga	Agrākais novērošanas datums
Baltais stārķis		Baltā cielava	
Bezdelīga		Dzeguze	
Dzērve		Grieze	
Ķīvīte		Lakstīgala	
Lauka cīrulis		Mājas strazds	
Sloka		Svīre	
Vālodze		Zivju gārnis	

Pirmais bērnu invalīdu turnīrs

● Bumbiņu mešanā sacenšas Alsviķu un Līvānu komandas.

Preiļos notika pirmais Latgales bērnu invalīdu sporta turnīrs tā sauktajā Boccia spēlē, kas ir bumbiņu mešana. Spēle ir nākusi no Zviedrijas, izveidota tā, lai varētu nodarbināt visas muskuļu grupas, attīstītu kustību iemaņas, sekmētu to koordināciju. To spēlē komandā. Bērni, pirmās un otrās grupas invalīdi, ar dažādiem kustību traucējumiem, uz turnīru bija ieradušies no Alūksnes, Rēzeknes, Krāslavas, Līvāniem, Rudzētu speciālās internātskolas, piedalījās arī mājnieku komandas.

Pirmo vietu sacensībās ieguva komanda no Alsviķiem. Taču balvas saņēma visi sacensību dalībnieki un par to jutās ļoti iepriecināti.

Sacensību iniciatore un organizatore bija Latvijas bērnu invalīdu sporta federācijas Latgales reģiona koordinatore Diāna Vucāne. Turnīrs bija pirmā iespē-

ja sapulcināt kopā Latgales reģiona bērnu invalīdus. Pavisam bija ieradušies 42 bērni un jaunieši līdz pat 25 gadu vecumam. Viņi jutās ļoti iepriecināti par šo iespēju tikties un arī relaksēties.

Boccia turnīru bērniem invalīdiem organizēja Latvijas ūdensslēpošanas federācija, kā arī Latvijas bērnu invalīdu federācija, ko pārstāvēja prezidente Aija Kalniņa. Sacensību rīkošanu sponsorēja firmas «Coca Cola» Latgales reģiona pārstāvniecība, firmas «Margota» Latgales reģiona pārstāvniecība, SIA «Arka». Preiļu 2.vidusskola laipni atvēlēja savu sporta zāli.

Kā informēja Diāna Vucāne, pašlaik tiek gatavots projekts — izveidot rehabilitācijas centru Preiļos bērniem invalīdiem, kas būs vienīgais Latgalē. Diāna Vucāne arī aicināja visus, kam šis projekts varētu interesēt, griezties pie viņas pa tālruni 21928.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Šodien vārdadienu svin — Silvija, Laimrota, Liliāna.
11. martā — Konstantīns, Agita.
12. martā — Aija, Aiva, Aivis.

Šonedēļ

Aglonas pagastā
50 gadi Silvijai Osipovai 10. martā un Valentīnai Sokolovskai 10. martā, 55 gadi Jāzepam Streikim 7. martā, 65 gadi Aleksandram Selickim 11. martā un Reginai Grebežai 12. martā, 75 gadi Marijai Lipskai 13. martā.

Galēnu pagastā
50 gadi Fatinai Minovai 9. martā un Jāzepam Gauram 10. martā.

Jersikas pagastā
60 gadi Kristīnei Bērziņai 13. martā, 65 gadi Imantam Stibelam 13. martā.

Pelēču pagastā
55 gadi Olgai Vilcānei 9. martā un Jevdokijai Konstantinovai 9. martā, 65 gadi Irēnai Putānei 10. martā, 90 gadi Helēnai Zarānei 12. martā.

Preiļu pagastā
60 gadi Zenonam Klušam 10. martā un Jevdokijai Ivanovai 13. martā, 80 gadi Matronai Iļņinai 12. martā.

Riebiņu pagastā
50 gadi Mirenijai Orlovai 14. martā, 70 gadi Jevdokijai Mihailovai 14. martā, 75 gadi Anastasijai Kudrjašovai 10. martā.

Rožupes pagastā
55 gadi Zinaīdai Nikiforovai 10. martā, 65 gadi Juzefai Augšpūlei 8. martā, 75 gadi Natālijai Vaivodei 12. martā.

Rudzātu pagastā
55 gadi Bronislavai Eriņai 8. martā.

Rušonas pagastā
70 gadi Jānim Tumovam 11. martā.

Stabulnieku pagastā
70 gadi Jānim Pudulam 8. martā.

Sutru pagastā
60 gadi Valentīnam Kursītim 14. martā, 65 gadi Jāzepam Znotiņam (Ādama dēlam) 10. martā.

Turku pagastā
65 gadi Antonīnai Boreiko 10. martā, 75 gadi Rozālijai Markotei 13. martā.

Upmalas pagastā
65 gadi Jānim Upiniekam 9. martā, 80 gadi Helēnai Platkājai 13. martā.

Vārkavas pagastā
60 gadi Voldemāram Danovskim 11. martā, 70 gadi Jāzepam Cakulam 12. martā.

«Novadnieks» sirsniņi sveic jubilārus!

Nelabvēlīgās dienas martā

10. marts no plkst. 18 līdz 20.
13. marts no plkst. 21 līdz 23.
17. marts no plkst. 6 līdz 8.
19. marts no plkst. 6 līdz 9.
24. marts no plkst. 18 līdz 20.
28. marts no plkst. 5 līdz 7.
Uzmanieties no slāpām kājām, sliktas omas un līgniem cilvēkiem!

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona padome

- 11. martā pulksten 11.00 tikšanās ar Aizkalnes pagasta iedzīvotājiem, pulksten 14.00 — ar Pelēču pagasta iedzīvotājiem.
- 11.-12. martā piedalīšanās Lietuvas valsts neatkarības gadadienai par godu rīkotos svētkos Utenas rajonā.
- 15. martā pulksten 11.00 tikšanās ar Jersikas, pulksten 14.00 — ar Turku pagasta iedzīvotājiem.
- 16. martā pulksten 11.00 tikšanās ar Siļūkaiņu, pulksten 14.00 — ar Galēnu pagasta iedzīvotājiem.
- 16. martā pulksten 12.00 tikšanās ar Kultūras fonda pārstāvjiem sakarā ar Daugavas nedēļas rīkošanu.
- 17. martā pulksten 8.00 padomes sēde.
- 17. martā pulksten 11.00 tikšanās ar Silajāņu, pulksten 14.00 — ar Riebiņu pagasta iedzīvotājiem.

Livānu dome

- 12. martā Livānu kultūras namā Latvijas pilsētu domju priekšsēdētāju un pārstāvju sanāksme. Sākums pulksten 10.00.

Preiļu dome

- 11. martā pulksten 14.00 finansu komitejas sēde.

Rajona skolu valde

- 11. martā pulksten 14.00 tikšanās ar Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvjiem.
- 13. martā pulksten 10.00 Preiļu 2. vidusskolā olimpiāde majsaimniecībā 9.-12. klašu skolēniem.
- Seminārs par datoru izmantošanu

skolvadībā Preiļu Valsts ģimnāzijā.
17. martā pieredzes apmaiņas seminārs matemātikas skolotājiem Siļūkaiņa pamatskolā.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

- Rajona skolu lietiskās mākslas pulciņu audzēkņu darbu izstāde.

Rajona sporta klubs «Cerība»

- 10. martā rajona skolu sacensības volejbolā. Vidusskolām — Livānu 1. un 2. vidusskolā, pamatskolām — «Cerībā».
- 12.-14. martā Latvijas jaunatnes čempionāts volejbolā, «B» grupas finālturnīrs Rīgā.
- 13. martā Latvijas jaunatnes basketbola līgas spēles, Sigulda — Livāni.
- Vieglatlētikas sacensību «Lielā balva» ceturtā kārtā Livānu 1. un 2. vidusskolā.
- 13.-14. martā Preiļu pilsētas čempionāta minifutbolā noslēgums. Sākums pulksten 18.00.
- 14. martā Latvijas jaunatnes basketbola līgas spēles, Krāslava — Livāni.
- 16. martā sporta skolu direktoru padomes sēde Rīgā.
- Skolu minifutbola turnīrs (1986. dzimšanas gads).

Pelēču kultūras nams

- 13. martā diskotēka «... un pašam patīk». Sākums pulksten 22.00.
- 19. martā pulksten 22.00 Jāzepa dienas balle. Spēlēs grupa «Hameleons».

Informāciju sagatavoja L. Rancāne

Speciāls piedāvājums preiļiešiem!

«Novadnieka» abonements tikai par Ls 1,20!
Tas būs iespējams, ja avīzi pasūtīsiet un arī paši nāksiet to saņemt redakcijā, Aglonas ielā 1.

A/s «Preiļu siers» valde paziņo, ka saskaņā ar spēkā esošo «Nolikumu par slēgtās emisijas akciju pārdošanu pirkšanu», esošajiem piena piegādātājiem akcionāriem tiek piedāvāts iegādāties realizācijai atgrieztais akcijas. Realizācijas cena — Ls 0,50. Pieteikumi tiks pieņemti līdz 1999. gada 22. martam.
Telefons uzziņām 21136.

Firma «Laņģi» sestdien, 13. martā Preiļu tirgū pārdos paklājus un grīdas celiņus. Tos varēs pasūtīt vēlāmā izmērā, krāsā, kā arī pēc zīmējuma.
Zemākas cenas!

Pērkam skuju koku mežu uz celma.
Tāl. 24668 vakaros.

Gaišreģe ANNAS madāma pieņems 11. martā Preiļos, Liepājas ielā 46.
Tāl. 24382.

Iepērk visa veida gaļu.
Tāl. 24147, 21956.

- VID Preiļu rajona nodaļa 1999. gada 16. martā plkst. 10.00 rīko SIA «PMK» kustamās mantas izsolē ar leju-slidošu soli. Tiks pārdots:
✓ gateris, sākumcena Ls 2000,
✓ metināšanas iekārta, Ls 150,
✓ cementa noliktava (4 tilpnes), Ls 500.
 1999. gada 29. martā izsolē tiks pārdota SIA «Lira» degvielas uzpildes stacija Livānos, Meža ielā 19, cena Ls 7000.
 1999. gada 31. martā izsolē tiks pārdots SIA «Livānu PMK» nekustamais īpašums.
- Informācija par izsolēm pa tālruni 24253, VID Preiļu rajona nodaļā, 208. kabinetā.**

Z/s «SENLEJAS» PĒRK LIELLOPUS UN JAUNLOPUS dzīvsvārā. Nodrošina ar transportu. Piemaksā 12% kompensāciju vai 18% PVN.
PĀRDOD maisus, 0,10 Ls/gab.
Tāl. dispečeriem — 22454.

Iepērk jaunlopus, liellopus, zirgus. Samaksa uz vietas.
Tāl. 22985.

Pārdod

KAMAZ-5410 (12 m). Tāl. 44253;
Ford Universal labā stāvoklī. Tāl. 37437;
mazlietotu T-25 A3 ar kabīni, 1993. g.; telefona kabelus. Tāl. 55614 vakaros;
palaidējdzinēja reduktoru «Altajec» vai maina. Tāl. 37591;
motora D-50 kloķvārpstu (R2) un citas detaļas. Tāl. 54714 agri no rīta;
kases aparātu «Samsung-250». Tāl. 23350 no 19; zemi 14,5 ha (par kadastra cenu), lauku māju ar saimniecības ēkām Upmalas pag. Tāl. 52-33192;
divīstabu dzīvokli siera rūpnīcas mikrorajonā. Tāl. 21434, 55658;
labu govī. Tāl. 16267;
govis. Tāl. 44172;
govī. Tāl. 21947;
labu darba zirgu. Tāl. 59304;
zirgu. Tāl. 23175;
rudzus, Ls 0,06, auzas, Ls 0,08, miežus, Ls 0,10. Tāl. 50429.

Pērk

GAZ-53, GAZ-52 pašizgāzēju labā stāvoklī. Tāl. 43838, 43336 darba laikā, 44936 vakaros; kartupeļus un miežus. Tāl. 55678.

Izīrē

telpas. Tāl. 22133.

Dažādi

Pazaudēts melns maks ar dokumentiem (Normunda Žihara). Atradēju lūdz zvanīt 22806 vai mob. tel. 9417209.
Vajadzīga grāmatvede. Tāl. 24223.

A/s «Livānu stikls» konkursa kārtībā aicina darbā ražošanas vadītāju.

- Prasības pretendentiem:**
- ✓ augstākā ekonomiskā izglītība,
 - ✓ praktiskā darba pieredze 10 gadi,
 - ✓ angļu valodas zināšanas,
 - ✓ prasme strādāt ar datoru.
- Piedāvājam**
- ✓ darbam atbilstošu atalgojumu.
- CV sūtīt: Zaļā ielā 23, Livānos, LV-5316 vai pa faksu 44540.*

Pērkam apaļkoksni, cirmsmas un mežus īpašumā.
Forvardera pakalpojumi.
Tāl. 23743, mob. tel. 8-29-408295.

IU «Sana» pārdod: miglotājus, kartupeļu racējus un stādītājus, minerālmēsļu kļiedētājus, sienu grābekļus, rotējošās plaujmašīnas, universālos vagotājus, arkus, kultivatorus, universālās dzirnavas u. c. Tāl. 48546 no 9 līdz 18, mob. tel. 9488554, 9536927.

LĪDZJŪTĪBAS

Sērojam kopā ar Arīnu un viņas tuviniekiem, MĀTI smiltainē guldot.
2. a klase, audzinātāja, vecāki

Rūgta asara pār vaigu norīt, Roka ceļas smilšu sauju sviest. Nekas nav atgriezams ne rīt, ne parīt, Tik izturēt un nesalūzt, tik paciest.
Dalām negaidīto sāpju smagumu un izsakām patiesu līdzjūtību Annai Lazarevai sakarā ar MEITAS pāragro nāvi.
Preiļu rajona veterinārās pārvaldes darbinieki

Labi darbi, mīļi vārdi — Tie palika šai saulē.
Izsakām līdzjūtību Andai Anspakai, VĪRATEVU smiltajā guldot.
Gailišu pamatskolas kolektīvs